

ZPRÁVA O ČINNOSTI GRANTOVÉ AGENTURY ČESKÉ REPUBLIKY ZA ROK 2019

... od zvědavosti k poznání

OBSAH

1. ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDKYNĚ GRANTOVÉ AGENTURY ČESKÉ REPUBLIKY	4
2. ZÁKLADNÍ INFORMACE	6
3. ORGÁNY GA ČR A KANCELÁŘ GA ČR	8
3.1 Předsedkyně GA ČR	8
3.2 Předsednictvo GA ČR	8
3.3 Vědecká rada GA ČR	9
3.4 Kontrolní rada GA ČR	10
3.5 Kancelář GA ČR	11
3.6 Interní audit	11
4. ÚČELOVÁ PODPORA GRANTOVÝCH PROJEKTŮ	13
5. PROJEKTY GA ČR V ROCE 2019	14
5.1 Standardní projekty	14
5.2 Juniorské granty	17
5.3 Mezinárodní projekty (bilaterální)	19
5.4 Mezinárodní projekty (LA granty)	19
5.5 Podpora mezinárodní spolupráce pro získávání ERC grantů („Podpora ERC žadatelů“)	20
5.6 Grantové projekty excelence v základním výzkumu EXPRO	21
5.7 Způsob hodnocení návrhů projektů	22
5.8 Způsob hodnocení návrhů projektů EXPRO	24
5.9 Hodnocení ukončených grantových projektů	24
6. MEZINÁRODNÍ AKTIVITY	26
7. ZASTOUPENÍ ŽEN A MUŽŮ V ORGÁNECH GA ČR A PROJEKTECH GA ČR	28
7.1 Řídící orgány GA ČR	28
7.2 Kancelář GA ČR	28
7.3 Panely	29
7.4 Oborové komise	29
7.5 Projekty GA ČR	29
7.6 Standardní projekty	29
7.7 Juniorské projekty	30
8. KOMUNIKACE GA ČR	31
8.1 Ocenění za nejúspěšnější výsledky	31
8.2 Informace o projektech oceněných Cenou předsedkyně GA ČR v roce 2019	32
9. SEZNAM PŘEDSEDŮ A MÍSTOPŘEDSEDŮ HODNOTICÍCH PANELŮ OBOROVÝCH KOMISÍ	34
9.1 Panely	34
10. KONTAKTY	38

ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDKYNĚ GRANTOVÉ AGENTURY ČESKÉ REPUBLIKY

Soudě podle reakcí široké vědecké veřejnosti se Grantová agentura České republiky (GA ČR) může pochlubit tím, že je v posledních letech vnímána jako nejstabilnější a nejběhovější agentura podporující základní vědecký výzkum v ČR. Předsednictvo i Kancelář GA ČR pracovaly v posledních letech zejména na dalším zjednodušení administrativy při podávání projektů a jejich hodnocení. Pro nové soutěže byla umožněna také změna příjemce, po které volala vědecká veřejnost několik let. V případě dvou soutěží – projektů excelence EXPRO a juniorských projektů JUNIOR STAR se provádí a bude provádět hodnocení výhradně mezinárodními panely, což zásadně zmenšilo a zmenší problém kapacitně omezené vědecké komunity v ČR a tím i možný střet zájmů.

GA ČR je přitom v jistém smyslu unikátní, co se týká výdajů na chod Kanceláře a celého hodnotícího procesu. Porovnáme-li totiž částky, které GA ČR rozděljuje, s těmi, které má na svůj provoz a hodnocení projektů, dostaneme číslo 2,5 %, což znamená, že zbytek, tedy cca 97,5 % prostředků, je určen přímo na řešení projektů!

Celý rok 2019 byl předznamenán velmi náročnou přípravou nových skupin grantových projektů pro vědce na počátku kariéry a přípravou rozšíření stávající skupiny mezinárodních projektů pracujících na principu Lead Agency, ty byly schváleny vládou již v říjnu 2019. Projekty JUNIOR STAR, které nahradí v budoucnu stávající projekty juniorské, se zaměří více na excelenci mladých navrhovatelů. Tyto pětileté projekty se budou hodnotit ve stejných mezinárodních oborových komisích jako projekty excelence EXPRO a při hodnocení se bude klást velký důraz na potenciál navrhovatele pro vytvoření nové pracovní skupiny se zcela novou tematikou. Tato skupina grantových projektů byla schválena vládou na jejím zasedání v prosinci 2019.

Další navrhovaná skupina grantových projektů Postdoc Individual Fellowship se soustřeďuje na mobilitu spočívající v hrazení pobytu českého mladého vědeckého pracovníka na instituci v zahraničí, anebo naopak hrazení pracovního pobytu zahraničního vědce na pracovišti v České republice. Modifikace původního návrhu si vyžádaly po diskuzích v rámci Rady pro vědu, výzkum a inovace

(RVVI) více času a návrh byl schválen vládou až počátkem roku 2020. Kromě toho nebyly v rozpočtu GA ČR na tyto projekty alokovány žádné finanční prostředky. Veřejná soutěž na podporu této skupiny grantových projektů bude moci být vyhlášena pravděpodobně v roce 2022.

Předsedkyně GA ČR a někteří členové předsednictva se účastnili v roce 2019 všech čtyř schůzek nově jmenované mezinárodní vědecké rady (VR) GA ČR, kde diskutovali s členy VR koncept nově zaváděných skupin grantových projektů, postupy hodnocení projektů, obsazení panelů a další důležité otázky.

Představitelé GA ČR byli rovněž zapojeni do řady mezinárodních aktivit v rámci Science Europe (SE), Global Research Council (GRC) a zúčastnili se řady dalších domácích a zahraničních setkání, návštěv, seminářů a diskuzí. Na všech zasedáních probíhaly neformální diskuze s představiteli evropských a zejména středoevropských agentur o budoucí spolupráci.

Nová forma spolupráce vznikla již v roce 2018 pod hlavičkou „Central European Science Partnership“ (CEUS), jejímiž zakládajícími členy jsou Rakousko, Polsko, Slovinsko a ČR. U příležitosti slavnostního zasedání Start und Wittgenstein Festakt konaného v červnu 2019 ve Vídni bylo podepsáno společné memorandum všech účastnických zemí iniciativy CEUS. Vyhlášení prvních společných soutěží se předpokládá v roce 2020. Během roku 2019 probíhala jednání se švýcarskou grantovou agenturou Swiss National Science Foundation (SNSF), která v Bruselu v listopadu 2019 vyústila v podepsání smlouvy o společné spolupráci na principu Lead Agency. Na základě této smlouvy bude vyhlášena první společná soutěž rovněž v roce 2020. V září roku 2019 proběhla předběžná jednání s představiteli americké grantové agentury National Science Foundation (NSF). NSF by měla zájem o spolupráci pokrývající některá vybraná témata, jako jsou nanotechnologie, umělá inteligence, částicová fyzika a některé oblasti chemie.

Spolu s předsednictvem GA ČR a vedoucími jednotlivých úseků Kanceláře GA ČR jsme se ve dnech 21. a 22. listopadu 2019 setkali na výjezdním zasedání ve Štíříně.

Přítomni byli další představitelé vědeckého života, místopředseda RVVI doc. Ing. Havlíček, představitelé Rady vysokých škol, České konference rektorů, předsedkyně AV ČR, Evropské výzkumné rady, TA ČR, oborových komisí GA ČR a představitelé kontrolní a vědecké rady GA ČR. Reprezentanti AV ČR, vysokých škol a RVVI diskutovali některé náměty, které by mohly v budoucnu ulehčit práci řešitelům projektů GA ČR. Některé z těchto podnětů už předsednictvo akceptovalo pro vyhlášení soutěže pro rok 2019 i 2020, další podněty vyžadují širší odbornou diskuzi anebo změnu zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací).

Během roku 2019 proběhlo několik setkání orgánů GA ČR s předsednictvem RVVI a 30. května a 24. října 2019 proběhla diskuze předsedkyně s členy mezinárodního poradního orgánu RVVI. Mezinárodní rada RVVI poskytla některé náměty pro zlepšení činnosti GA ČR a zároveň konstatovala, že ve srovnání s ostatními poskytovali účelové podpory v ČR si GA ČR vede velmi dobře.

V roce 2019 probíhalo hodnocení navrhovaných projektů ve srovnání s předešlými léty bez velkých změn. Úspěšnost v získání podpory pro realizaci projektů byla v případě standardních a juniorských projektů z důvodu menšího množství přidělených finančních prostředků nižší než v roce 2018. U standardních projektů se pohybovala kolem 25 % a u juniorských kolem 31 %. Úspěšnost pro získání exkluzivních projektů excelence v základním výzkumu EXPRO byla kolem 17 %. Zájem ze strany vědecké obce o tyto prestižní projekty byl nižší než v předchozím roce. Vyhlášení soutěže o projekty EXPRO plánujeme i v roce 2020, poté však plánujeme vyhlášovat soutěž pouze v sudých kalendářních letech.

Dne 1. října 2019 se konalo tradiční předávání Cen předsedkyně vybraným nejlepším projektům s ukončeným řešením v roce 2018. Udělení cen se konalo opět v prostorách Profesního domu MFF UK v Praze na Malé Straně za přítomnosti mnoha významných osobností ve-

řejného života, místopředsedy RVVI doc. Ing. Havlíčka, předsedkyně AV ČR prof. E. Zažímalové, představitelů Rady vysokých škol, České konference rektorů, Evropské výzkumné rady, TA ČR, oborových komisí GA ČR a představitelů kontrolní a vědecké rady GA ČR. Na zasedání předsedkyně prezentovala svou úvahu, jak GA ČR jako hlavní poskytovatel účelové podpory základního výzkumu plní svou roli, shrnula, co se událo během posledního roku, a představila plány GA ČR na příští rok.

Výběr nejlepších projektů je ve velké konkurenci výborných projektů rok od roku obtížnější. Ocenění nakonec byli prof. Ing. Zdeněk Sofer, Ph.D., doc. RNDr. Jiří Bruthans, Ph.D., doc. MUDr. Mgr. Marek Mráz, Ph.D., PhDr. Václav Štětka, Ph.D., a Mgr. Robert Černý, Ph.D.

To, že mezinárodně uznávaných výsledků získaných s podporou GA ČR přibývá, je pro všechny pracovníky působící v GA ČR zdrojem uspokojení a ujištění, že práce, které se věnujeme, má smysl.

RNDr. Alice Valkárová, DrSc.,
předsedkyně Grantové agentury
České republiky

2 ZÁKLADNÍ INFORMACE

Grantová agentura České republiky (GA ČR) je organizační složka státu podporující účelovou formou základní výzkum napříč všemi vědními obory, a to výhradně z veřejných prostředků. Od roku 1993 poskytuje každoročně v rámci vládou schválených skupin grantových projektů na základě výsledků veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji finanční podporu na vědecké projekty jak pro erudované vědce a týmy, tak pro mladé a začínající vědecké pracovníky. Financuje rovněž mezinárodní vědecké projekty.

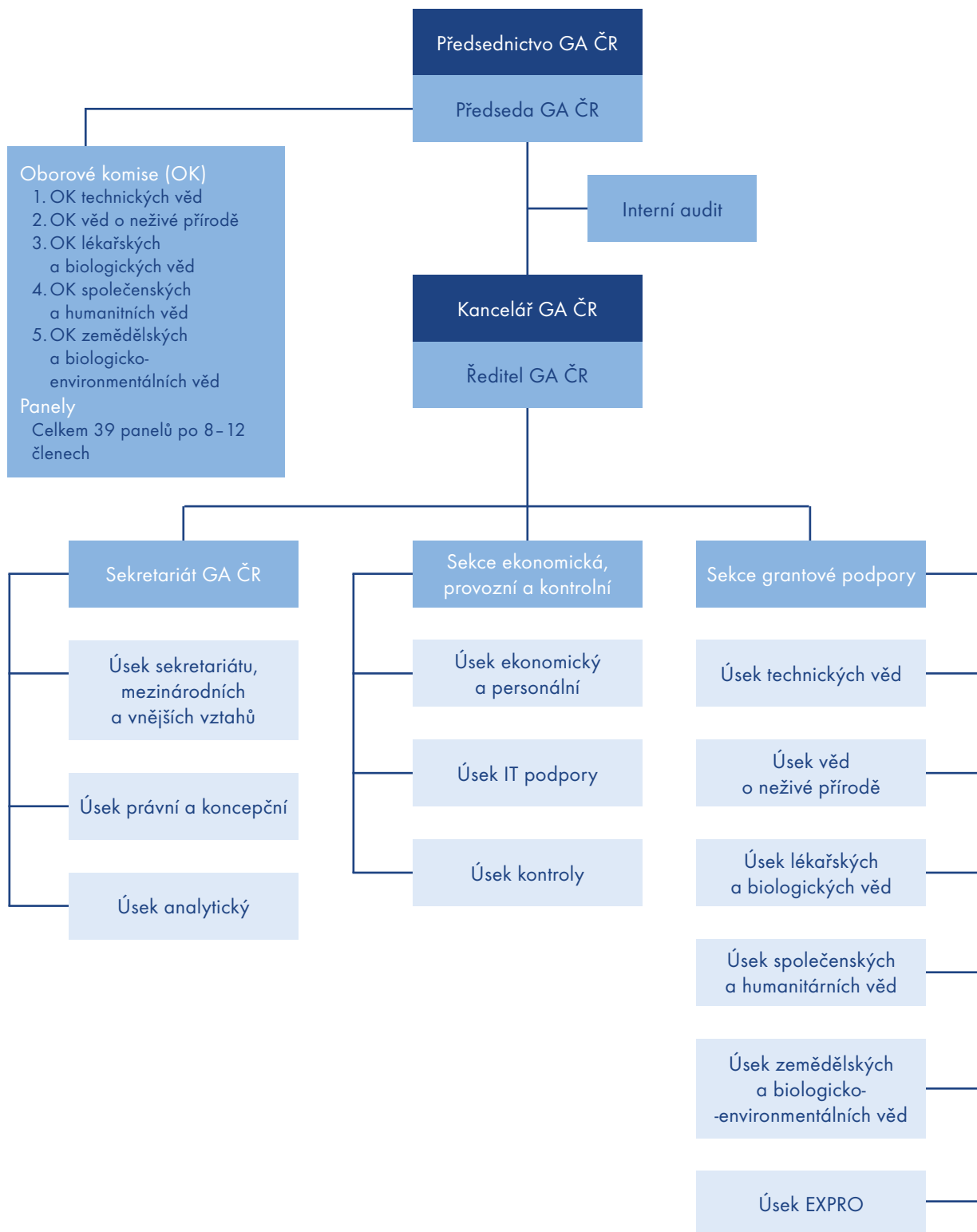
GA ČR je jediná instituce v České republice, která poskytuje z veřejných prostředků účelovou podporu výhradně na projekty základního výzkumu. Její činnost je upravena zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací“). GA ČR samostatně hospodář s účelovými a institucionálními prostředky přidělenými přímo ze státního rozpočtu.

GA ČR poskytuje finanční podporu ve všech vědeckých disciplínách základního výzkumu. Vědní obory jsou v rámci GA ČR členěny do těchto pěti základních skupin: technické vědy, vědy o neživé přírodě, lékařské a biologické vědy, společenské a humanitní vědy, zemědělské a biologicko-environmentální vědy.

K hlavním úkolům GA ČR patří:

- finančně podporovat vědecké projekty zaměřené na základní výzkum mezinárodní úrovně, a to prostřednictvím veřejných soutěží ve výzkumu a vývoji;
- podporovat a dále rozvíjet mezinárodní vědeckou spolupráci v základním výzkumu;
- přispívat k vytváření atraktivních podmínek pro profesní dráhu mladých a začínajících vědeckých pracovníků;
- dbát na to, aby státní prostředky byly co nejúčelněji využívány ve prospěch české vědy;
- informovat o svých aktivitách a záměrech odbornou i širší veřejnost.

Schéma č. 1: Organizační struktura

3 ORGÁNY GA ČR A KANCELÁŘ GA ČR

Orgány GA ČR tvoří předsedkyně, předsednictvo, vědecká rada a kontrolní rada. Činnost GA ČR po organizační a administrativní stránce zajišťuje Kancelář GA ČR.

3.1 PŘEDSEDKYNĚ GA ČR

Předsedkyně GA ČR (dále jen „předsedkyně“) zastupuje GA ČR navenek a jedná jejím jménem ve všech jejích záležitostech. K hlavním aktivitám předsedkyně patří řízení předsednictva, které je výkonným orgánem GA ČR.

Předsedkyně se pravidelně účastní jednání vědecké rady GA ČR a většiny jednání kontrolní rady GA ČR. Dále se účastní jednání parlamentního výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky při obhajobě návrhu rozpočtu a státního závěrečného účtu rozpočtové kapitoly GA ČR.

3.2 PŘEDSEDNICTVO GA ČR

Předsednictvo GA ČR (dále jen „předsednictvo“) je výkonným orgánem GA ČR, jehož úloha a postavení jsou vymezeny v ustanovení § 36 odst. 5 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Předsednictvo schvaluje vyhlášení veřejných soutěží, rozhoduje o uzavření smluv nebo o poskytnutí účelové podpory na řešení grantových projektů, předkládá vládě ke schválení návrh Statutu GA ČR a jeho změn a předkládá návrh rozpočtu GA ČR. Předsednictvo koordinuje činnost oborových komisí – poradních orgánů GA ČR, které posuzují a hodnotí návrhy grantových projektů s žádostmi o udělení podpory.

Předsednictvo má pět členů včetně předsedkyně. Funkční období členů předsednictva je čtyřleté s možností jmenování nejvýše na dvě po sobě následující období. Členy předsednictva jmenuje a odvolává vláda na návrh Rady pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „RVVI“).

V roce 2019 bylo složení předsednictva následující:

- **prof. Ing. Stanislava Hronová, CSc., dr. h. c.** (místopředsedkyně; 2. funkční období) – společenské a humanitní vědy;
- **prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA** (1. funkční období) – technické vědy;
- **prof. RNDr. Jaroslav Koča, DrSc.** (1. funkční období) – lékařské a biologické vědy;
- **doc. RNDr. Petr Baldrian, Ph.D.** (1. funkční období) – zemědělské a biologicko-environmentální vědy.

Stěžejní aktivity předsednictva vyplývají z harmonogramu hodnocení grantových projektů, které zahrnují posouzení nově podaných návrhů grantových projektů, posouzení průběhu řešení grantových projektů pokračujících z minulých let a hodnocení výsledků řešení ukončených grantových projektů. V roce 2019 pracovalo předsednictvo v nezměněné sestavě, po ukončení čtyřletého období bylo prof. S. Hronové, která je v předsednictvu zodpovědná za společenské a humanitní vědy, prodlouženo členství o další čtyři roky.

Následně jsou uvedeny hlavní body, které se diskutovaly nebo schvalovaly na zasedáních předsednictva.

- Předsednictvo připravovalo nástin nové koncepce juniorských projektů a postdoktorových projektů. Koncepci diskutovalo s členy vědecké rady GA ČR a poté s členy RVVI. Zatímco koncepce juniorských projektů (nyní JUNIOR STAR) byla až na drobné změny a poznámky RVVI schválena, postdoktorové projekty (nyní Postdoc Individual Fellowship) byly koncepčně během roku 2019 několikrát měněny. Bylo rozhodnuto, že tyto projekty budou sloužit k podpoře mobility, GA ČR bude financovat pobyty našich vědeckých pracovníků na zahraničních institucích po dobu dvou let nebo tříleté pobyty zahraničních vědců na českých pracovištích. Nová skupina grantových projektů JUNIOR STAR byla schválena vládou v prosinci, soutěž tedy může být vyhlášena v roce 2020. Vládní návrh soutěže na projekty Postdoc Individual Fellowship byl schválen až počátkem roku 2020. Na tuto skupinu grantových projektů nebyly alokovány v rozpočtu na rok 2021 žádné finanční prostředky, a proto se

její vyhlášení posouvá na rok 2022. Nový, vládou schválený, materiál týkající se mezinárodních projektů hodnocených na principu Lead Agency byl připravován s ohledem na budoucí spolupráci 15 evropských zemí sdružených v rámci organizace Science Europe. Tento materiál byl schválen v roce 2019 a vyhlášení společných soutěží se předpokládá v roce 2021.

- Na základě návrhů z oborových komisí rozhodlo předsednictvo o pěti laureátech, kterým byla v říjnu 2019 udělena Cena předsedkyně GA ČR.
- Předsednictvo během roku schválilo úpravy náplně některých panelů v oborových komisích lékařských věd (OK3), věd o neživé přírodě (OK2) a technických věd (OK1). Na každém svém zasedání diskutovalo a schvalovalo navrhované změny v grantových projektech a v únoru a dubnu schválilo výsledky hodnocení průběžných a závěrečných zpráv projektů oborovými komisemi. Předsednictvo se rovněž průběžně seznamovalo s průběhem a výsledky kontrol čerpání nákladů u příjemců a projednávalo úpravy rozpočtu GA ČR pro roky 2020–2022. Na zasedáních předsednictva se projednávaly změny v návrzích zadávacích dokumentací pro soutěže v roce 2020.
- Předsednictvo iniciovalo bibliometrickou analýzu skupin grantových projektů GA ČR, která byla poté zpracována na základě dat uvedených v Rejstříku informací o výsledcích (RIV) a Web of Science (WoS).
- V rámci všech veřejných soutěží vyhlášených v roce 2019 obdržela GA ČR celkem 2 634 návrhů projektů (1 889 standardních projektů, 314 juniorských projektů, 231 mezinárodních (bilaterálních) projektů, 134 grantových projektů excelence v základním výzkumu EXPRO a 66 mezinárodních projektů na principu hodnocení Lead Agency).
- Poté, co proběhlo hodnocení těchto návrhů v odborných panelech a oborových komisích, schválilo předsednictvo v červnu 2019 zařazení návrhů projektů do kategorií v rámci první fáze hodnocení.
- Na základě doporučení poradních orgánů a za všeobecného konsenzu předsednictvo rozhodlo v listopadu 2019 na svém výjezdním zasedání financovat celkem

457 standardních projektů, 94 juniorských projektů a 38 mezinárodních projektů ve spolupráci s Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG), Ministry of Science and Technology (MOST), Tchaj-wan, National Research Foundation of Korea (NRF), Russian Foundations for Basic Research (RFBR) a Sao Paulo Research Foundation (FAPESP).

V roce 2019 se uskutečnilo celkem 10 zasedání předsednictva včetně jednoho výjezdního zasedání. Informace z jednání předsednictva jsou k dispozici na webových stránkách GA ČR: <https://gacr.cz/o-ga-cr/ridici-organy/predsednictvo/>.

3.3 VĚDECKÁ RADA GA ČR

Vědecká rada GA ČR (dále jen „VR“) je koncepčním orgánem GA ČR. Při své činnosti se řídí ustanovením § 36 odst. 3 a 6 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Působnost VR je dána jejím statutem schváleným předsednictvem. Podle tohoto dokumentu VR zejména:

- navrhuje předsednictvu ustavení a zaměření oborových komisí;
- navrhuje skupiny grantových projektů a jejich zaměření;
- vyhodnocuje přínos GA ČR k rozvoji a kvalitě základního výzkumu v ČR;
- projednává a předkládá návrhy na řešení problémů souvisejících s činností GA ČR;
- plní další úkoly stanovené předsednictvem GA ČR;
- vyjadřuje se k dalším otázkám, které jí předloží předseda, předsednictvo GA ČR, kontrolní rada GA ČR nebo RVVI;
- vyjadřuje se k obsahovému zaměření jednotlivých panelů;
- vyjadřuje se k mezinárodní spolupráci GA ČR a napomáhá jejímu rozvoji.

Podle statutu má VR dvanáct členů, které z řad odborníků jmenuje a odvolává vláda na návrh RVVI. Funkční období členů VR je čtyřleté s možností jmenování nejvýše na dvě po sobě následující funkční období.

Složení VR v roce 2019:

- **prof. Ing. Jaroslav Doležel, DrSc.**
(předseda)

- **prof. Ing. František Štěpánek, Ph.D.**
(místopředseda)
- **prof. RNDr. Pavel Exner, DrSc.**
- **prof. Ing. Martin Hartl, Ph.D.**
- **prof. Ing. Štěpán Jurajda, Ph.D.**
- **prof. Bengt J. F. Nordén, Dr. mult, honFRSC**
- **prof. Jana Roithová, Ph.D.**
- **prof. Dr. Helmut Schwarz**
- **prof. Avner Shaked, Ph.D.**
- **prof. PhDr. Petr Sommer, CSc., DrSc.**
- **prof. MUDr. Aleksi Šedo, DrSc.**
- **prof. MUDr. Jiří Zeman, DrSc.**

Prof. Dr. Helmut Schwarz k 30. září 2019 na členství ve vědecké radě z vážných zdravotních důvodů rezignoval. Za prof. Schwarze nebyl vládou jmenován náhradník a VR od tohoto termínu pracovala v sestavě jedenácti členů.

V průběhu roku 2019 zasedala VR celkem čtyřikrát, a to 22. března, 5. června, 4. října a 10. prosince.

Na svých zasedáních se VR mimo jiné věnovala návrhům tří skupin grantových projektů: Postdoc Individual Fellowship, JUNIOR STAR a mezinárodní projekty hodnocené na principu Lead Agency. K návrhům skupin grantových projektů Postdoc Individual Fellowship a JUNIOR STAR VR vznesla připomínky a upozornila na potřebu efektivnější koordinace při přípravě návrhů nových skupin grantových projektů mezi předsednictvem GA ČR a VR GA ČR na jedné straně a RVVI na straně druhé. VR také věnovala velkou pozornost analýze složení hodnotících panelů a procesu výběru nových členů hodnotících panelů. V této souvislosti VR navrhla opatření ke zlepšení kvality personálního obsazení hodnotících panelů. Důležitým tématem, kterým se VR na svých zasedáních zabývala, byl střednědobý výhled financování činnosti GA ČR. Po zjištění, že výše schváleného rozpočtu a střednědobého výhledu od roku 2021 nepostačí na pokrytí zvýšených nákladů v souvislosti s novými typy grantů, se VR obrátila na RVVI s návrhem na zvýšení rozpočtu GA ČR. VR se také zabývala rovností příležitostí pro ženy a muže a podpoře rodičů malých dětí při získávání grantové podpory.

Podrobnější informace lze nalézt v informacích ze zasedání VR na webu: <https://gacr.cz/o-ga-cr/ridici-organy/predsednictvo/>.

3.4 KONTROLNÍ RADA GA ČR

Kontrolní rada GA ČR (dále jen „KR“) je kontrolním orgánem, který byl ustanoven zákonem č. 110/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, a další související zákony ve znění zákona č. 134/2016 Sb., podle ustanovení § 36, odst. 7 tohoto zákona. V rámci svého legislativního zadání KR GA ČR ve smyslu znění § 36 zákona, odst. 6, o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, kontroluje legitimitu a regulérnost rozdělování finančních prostředků GA ČR a hospodaření s majetkem státu, k němuž má GA ČR příslušnost hospodaření. Dále projednává stížnosti na postup poskytovatele při hodnocení návrhů grantových projektů. Mimo to je KR orgánem, který může v důležitých případech předkládat stanoviska předsednictvu GA ČR. Stanoviska, která jsou takto vydávána v rámci kompetence KR, jsou pro předsednictvo GA ČR závazná.

KR má deset členů, které z řad odborníků jmenuje Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky na návrh právnických osob zabývajících se výzkumem a vývojem. Funkční období členů KR je čtyřleté s možností jmenování nejvýše na dvě období po sobě následující. KR předkládá dvakrát ročně Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky zprávu o své činnosti.

Složení KR k 31. prosinci 2019:

- **prof. Ing. Stanislav Labík, CSc.**
(předseda)
- **prof. PhDr. Jana Geršlová, CSc.**
(místopředsedkyně)
- **JUDr. Ing. Zdeněk Dufek, Ph.D.**
- **prof. Ing. František Hrdlička, CSc.**
- **prof. Mgr. Libor Jan, Ph.D.**
- **prof. Ing. Petr Konvalinka, CSc.**
- **prof. Ing. Jan Roda, CSc.**
- **prof. Ing. Vladimír Smejkal CSc., LL.M.**
- **prof. RNDr. Omar Šerý, Ph.D.**
- **prof. PhDr. Hana Vykopalová, CSc.**

Dne 1. dubna 2019 skončil prof. Ing. Petr Konvalinka, CSc., z důvodu skončení prvního funkčního období, dne 10. dubna 2019 skončili prof. Mgr. Libor Jan, Ph.D., prof. Ing. Mária Režňáková CSc. a Ing. Mirka Wildmanová, Ph.D., a dne 16. září 2019 skončila prof. JUDr. Věra Kalvodová, Dr., z důvodu skončení funkčního období.

Dne 11. dubna 2019 byli zvoleni Poslaneckou sněmovnou ČR členy KR prof. Ing. František Hrdlička, CSc., prof. Ing. Petr Konvalinka, CSc., a prof. PhDr. Hana Vykopalová, CSc., dne 10. července 2019 byl zvolen prof. Ing. Vladimír Smejkal, CSc., dne 25. září byl zvolen prof. Ing. Stanislav Labík, CSc., a dne 27. listopadu 2019 byl zvolen prof. Mgr. Libor Jan, Ph.D.

KR projednávala v roce 2019 celkem 22 stížností jak na hodnocení návrhů grantových projektů, tak i na hodnocení dílčích a závěrečných zpráv.

Členové KR navštěvovali zasedání jednotlivých panelů a oborových komisí, kde kontrolovali průběh jednání.

Více informací k jednáním KR najdete na webu: <https://gacr.cz/o-ga-cr/ridici-organy/predsednictvo/>.

3.5 KANCELÁŘ GA ČR

Kancelář GA ČR (dále jen „Kancelář“) v souladu se Statutem GA ČR zajišťuje odborné, ekonomické, kontrolní, organizační a správní úkony vyplývající z činností realizovaných GA ČR. Kancelář zabezpečuje podle pokynů předsedy organizační a administrativní činnosti GA ČR a styk s vnějšími subjekty.

Činnost Kanceláře se řídí organizačním řádem. V čele Kanceláře je ředitel, kterého jmenuje a odvolává předseda GA ČR. Kancelář se dělí na organizační útvary: Sekretariát GA ČR, Sekce ekonomická, provozní a kontrolní a Sekce grantové podpory.

Sekretariát GA ČR se dále člení na úsek sekretariátu, mezinárodních a vnějších vztahů, úsek právní a koncepční a úsek analytický. K hlavním úkolům úseku sekretariátu, mezinárodních a vnějších vztahů patří poskytování administrativního servisu Kanceláři, předsedkyni, členům předsednictva a vědecké radě GA ČR, dále zajišťuje styk s vnějšími subjekty na národní i mezinárodní úrovni, publicitu a prezentaci aktivit GA ČR. Úsek právní a koncepční zajišťuje komplexní právní servis GA ČR a odpovídá za právní a formální stránku vnitřních předpisů. Dále připravuje veřejné soutěže v základním výzkumu a návrhy zadávacích dokumentací veřejných soutěží. Analytický úsek zabezpečuje správu věcného obsahu databází, zveřejňování vyhlásování veřejných soutěží

a také zajišťuje provozování informační linky a dalších informačních kanálů.

Sekce ekonomická, provozní a kontrolní se dále člení na úsek ekonomický a personální, úsek IT podpory a úsek kontroly. Úsek ekonomický a personální mimo jiné zajišťuje vedení účetnictví GA ČR, spolupráci při návrhu rozpočtu kapitoly GA ČR a vypracování závěrečného účtu kapitoly, dále zpracování návrhu ročního rozpočtu Kanceláře, poskytování dotací na projekty GA ČR a jejich kontrolu a vedení agendy z oblasti personalistiky. K hlavním činnostem úseku IT podpory patří provoz a údržba počítačového systému GA ČR, vývoj, provoz a údržba databázových a informačních systémů GA ČR, provoz elektronické pošty a dalších forem spojů. Hlavní agendu úseku kontroly tvoří kontrola dodržování obecně platných hospodářsko-právních předpisů a pravidel na straně příjemců účelové podpory a dodržování Statutu GA ČR a dalších závazných dokumentů.

Sekce grantové podpory se dělí na úsek technických věd, úsek věd o neživé přírodě, úsek lékařských a biologických věd, úsek společenských a humanitních věd, úsek zemědělských a biologicko-environmentálních věd a úsek EXPRO. Mezi hlavní úlohy sekce a úseků patří zabezpečení posuzovacího řízení přijatých návrhů projektů a příprava podkladových materiálů pro rozhodnutí předsednictva, dále příprava podkladů pro činnost oborových komisí a hodnotících panelů a také organizace a administrace hodnocení dílčích a závěrečných zpráv udělených grantů.

3.6 INTERNÍ AUDIT

Útvar interního auditu je zajišťován k tomu zvlášť pověřeným funkčně nezávislým a organizačně odděleným zaměstnancem, který zajišťuje mimo výkonu auditů a následných kontrol i konzultační činnost pro vedoucí zaměstnance GA ČR. Výkon činnosti a odpovědnost interního auditora je výslovně uveden v organizačním řádu Kanceláře GA ČR.

ÚČELOVÁ PODPORA GRANTOVÝCH PROJEKTŮ

Veškerá zdrojová data použitá v tomto dokumentu představují data z vlastních výpočtů GA ČR, aktualizovaná k 25. únoru 2020.

Na rok 2019 byl schválen celkový rozpočet GA ČR ve výši 4 390 785 tis. Kč. V rámci kapitoly 321 nebyly plánovány pro tento rok žádné příjmy. Výdaje GA ČR jsou rozděleny na výdaje institucionální a výdaje účelové. Institucionální prostředky jsou určeny na činnost GA ČR včetně zabezpečení veřejných soutěží a hodnocení návrhů projektů, jejich kontrolu po dobu řešení a další činnosti související s administrativou. Účelové prostředky jsou určeny na řešení grantových projektů. Institucionální výdaje byly pro rok 2019 schváleny ve výši 109 783 tis. Kč, tj. 2,5 % z celkového objemu prostředků GA ČR. Pro rok 2019 byly zákonem o státním rozpočtu přiděleny GA ČR prostředky na účelovou podporu v celkové výši 4 281 002 tis. Kč. Z toho na pokračující grantové projekty GA ČR bylo nezbytné celkem zajistit částku ve výši 2 459 527 tis. Kč, tj. 57,5 % celkové výše účelové podpory GA ČR. Na řešení nově zahajovaných grantových projektů byla celkem plánovaná účelová podpora ve výši 1 821 475 tis. Kč, tedy 42,5 % z celkové výše účelové podpory GA ČR.

GA ČR rozdělila v roce 2019 finanční prostředky pro jednotlivé typy projektů do následujících skupin:

- prostředky pro financování standardních projektů;
- prostředky pro financování mezinárodních projektů;
- prostředky pro financování projektů excelence v základním výzkumu EXPRO;
- prostředky pro financování mezinárodních grantů na principu hodnocení Lead Agency (LA);
- prostředky pro financování juniorských grantů;
- prostředky pro financování projektů na podporu ERC grantů.

Rozdělení účelové podpory mezi jednotlivé skupiny grantových projektů zachycuje následující tabulka č. 1. GA ČR v souladu s ustanovením § 10 odst. 2 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací poskytuje na řešení grantových projektů dotace na základě rozhodnutí o poskytnutí podpory a po uzavření smlouvy s příjemcem. Je-li příjemcem, resp. spolupříjemcem organizační složka státu, je převod finančních prostředků uskutečňován podle provedeného rozpočtového opatření Ministerstva financí ČR. Prostředky určené tomuto příjemci, resp. spolupříjemci jsou převedeny prostřednictvím rozpočtové kapitoly příslušného zřizovatele. Ostatním příjemcům jsou účelové prostředky poskytovány přímým převodem z účtu poskytovatele na bankovní účet příjemce.

Tabulka č. 1: Schválené účelové výdaje GA ČR podle skupin projektů v roce 2019

Skupiny projektů	Schválené účelové výdaje GA ČR (v tis. Kč)	Podíl účelových výdajů GA ČR (v %)
Standardní projekty	3 258 960	76,1
Mezinárodní projekty	89 059	2,1
Projekty excelence v základním výzkumu	350 000	8,2
LA granty	72 983	1,7
Juniorské granty	500 000	11,7
Podpora ERC grantů	10 000	0,2
Celkem	4 281 002	100

5 PROJEKTY GA ČR V ROCE 2019

Během sledovaného období probíhaly v různých fázích veřejné soutěže. Jedná se o veřejné soutěže, které byly vyhlášené a vyhodnocené již v roce 2018 se zahájením řešení grantových projektů v roce 2019, a veřejné soutěže vyhlášené v roce 2019 s předpokládaným zahájením řešení grantových projektů od roku 2020.

GA ČR dne 26. února 2018 vyhlásila veřejné soutěže na podporu standardních, juniorských a mezinárodních grantových projektů základního výzkumu s předpokládaným zahájením řešení od 1. ledna 2019. Soutěžní lhůta začala dnem následujícím po dni vyhlášení, tj. 27. února 2018, a skončila dnem 11. dubna 2018. V roce 2018 vyhlásila GA ČR poprvé veřejnou soutěž na podporu grantových projektů excelence v základním výzkumu EXPRO s předpokládaným počátkem řešení v roce 2019. Soutěžní lhůta probíhala od 15. května 2018 do 28. června 2018. Na konci roku 2017 vyhlásila GA ČR ve spolupráci s rakouskou agenturou Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung (FWF) společnou výzvu k podávání rakousko-českých návrhů projektů na principu Lead Agency s počátkem řešení od 1. ledna 2019 a s lhůtou pro podávání návrhů projektů do 16. března 2018. Počet podaných návrhů projektů do všech veřejných soutěží vyhlášených v roce 2018 a výzvy na podání projektů hodnocených na principu Lead Agency byl celkem 2 580 (1 975 standardních projektů, 278 juniorských projektů, 72 mezinárodních – bilaterálních – projektů, 185 grantových projektů excelence v základním výzkumu EXPRO a 70 mezinárodních projektů na principu hodnocení Lead Agency), z nichž 20 návrhů projektů nebylo přijato z důvodu nesplnění podmínek veřejné soutěže a celkem bylo vyřazeno 20 návrhů projektů, které nesplňovaly předepsané požadavky, tj. 0,8 %. Dále 3 uchazeči z veřejných soutěží odstoupili. Celkový počet grantových projektů, které ve veřejných soutěžích uspěly a byla jim počínaje rokem 2019 přidělena podpora, byl 798; z toho 622 standardních projektů, 108 juniorských projektů, 22 mezinárodních projektů (13 projektů ve spolupráci s německou organizací Deutsche Forschungsgemeinschaft DFG, 6 projektů ve spolupráci s tchajwanskou organizací Ministry of Science and Technology MOST, 3 projekty ve spolupráci s korejskou agenturou National Research Foundation of Korea NRF), 36 grantových projektů excelence v základním výzkumu

EXPRO a 10 mezinárodních projektů na principu hodnocení Lead Agency.

GA ČR dne 21. února 2019 vyhlásila veřejné soutěže pro standardní, juniorské, mezinárodní grantové projekty a grantové projekty excelence v základním výzkumu EXPRO s předpokládaným počátkem řešení od 1. ledna 2020. Konec soutěžní lhůty byl stanoven na 8. dubna 2019. Společná výzva na podávání bilaterálních rakousko-českých návrhů projektů na principu Lead Agency s počátkem řešení od 1. ledna 2020 byla FWF a GA ČR vyhlášena na začátku roku 2019. Počátek lhůty pro podávání návrhů byl 7. ledna 2019 a konec lhůty pro podávání návrhů projektů byl 12. dubna 2019. V rámci všech veřejných soutěží vyhlášených v roce 2019 a výzvy na podání projektů hodnocených na principu Lead Agency obdržela GA ČR celkem 2 634 návrhů projektů (1 889 standardních projektů, 314 juniorských projektů, 231 mezinárodních – bilaterálních – projektů, 134 grantových projektů excelence v základním výzkumu EXPRO a 66 mezinárodních projektů na principu hodnocení Lead Agency), z nichž 34 návrhů projektů nebylo přijato z důvodu nesplnění podmínek veřejné soutěže, celkem byly vyřazeny 4 návrhy projektů, které nesplňovaly předepsané požadavky, tj. 0,2 %, a jeden návrh projektu na principu hodnocení Lead Agency byl z formálních důvodů zamítnut na rakouské straně. Z veřejných soutěží také 6 uchazečů odstoupilo. Počet grantových projektů, které ve veřejných soutěžích vyhlášených v roce 2019 uspěly a jimž byla počínaje rokem 2020 přidělena podpora, byl 641, z toho bylo rozhodnuto o financování 475 standardních projektů, 94 juniorských projektů, 38 mezinárodních projektů (ve spolupráci s německou organizací DFG 17 projektů, ve spolupráci s tchajwanskou organizací MOST 2 projekty, ve spolupráci s korejskou organizací NRF 3 projekty, ve spolupráci s brazilskou organizací FAPESP 2 projekty a ve spolupráci s ruskou organizací RFBR 14 projektů), 22 grantových projektů excelence v základním výzkumu EXPRO a 12 mezinárodních projektů na principu hodnocení Lead Agency.

5.1 STANDARDNÍ PROJEKTY

Tento typ projektů GA ČR podporuje od svého vzniku, tj. od roku 1993. Délka trvání projektů je 2 až 3 roky. Návrhy

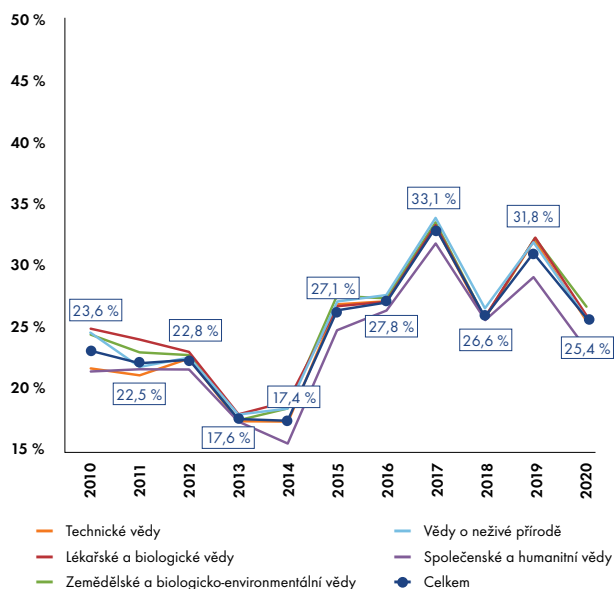
projektů mohou být podávány ze všech oblastí základního výzkumu. Téma projektu volí navrhovatel. Uchazečem může být právnická či fyzická osoba, organizační složka státu nebo územního samosprávného celku, organizační jednotka Ministerstva obrany nebo Ministerstva vnitra zabývající se výzkumem a experimentálním vývojem. Projekt řeší jedna osoba nebo tým vědeckých pracovníků z jedné nebo více institucí. Veřejná soutěž na podporu standardních projektů je vyhlašována vždy jednou za rok, zpravidla v únoru. Hodnotící proces následně probíhá do podzimu a výsledky této veřejné soutěže jsou zveřejněny před koncem příslušného kalendářního roku. Podmínkou pro přijetí návrhu grantového projektu do veřejné soutěže na podporu standardních projektů je splnění všech podmínek definovaných zákonem o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a podmínek definovaných v zadávací dokumentaci veřejné soutěže ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích na podporu grantových projektů základního výzkumu – standardní projekty. Hlavními kritérii hodnocení návrhů projektů jsou originalita a kvalita návrhu projektu, dále odborné předpoklady navrhovatele dosáhnout deklarovaných cílů a také přiměřenost nákladů.

GA ČR v rámci veřejné soutěže vyhlášené v roce 2018 obdržela 1 975 návrhů standardních grantových projektů, z nichž 4 návrhy projektů nebyly přijaty z důvodu nesplnění podmínek veřejné soutěže, 16 návrhů projektů bylo vyřazeno z veřejné soutěže a 2 uchazeči odstoupili z veřejné soutěže. Z 1 953 posuzovaných návrhů standardních projektů bylo nejvíce podáno za obor společenských a humanitních věd (629 návrhů), mezi druhou nejpočetnější skupinu patří dva obory, vědy o neživé přírodě a technické vědy s 379 návrhy projektů, dále zemědělské a biologicko-environmentální vědy s 288 návrhy projektů a s nejnižším počtem podaných návrhů (278) lékařské a biologické vědy. V případě rozdělení návrhů projektů podle uchazečů posuzovala GA ČR 1 193 návrhů projektů z veřejných vysokých škol, 645 návrhů projektů z ústavů Akademie věd ČR, 63 návrhů projektů z kategorie jiné (nemocnice, knihovny, muzea, příspěvkové organizace, spolky, galerie, nadace, organizační složky státu), 26 návrhů projektů ze soukromých vysokých škol, 18 návrhů projektů z v. v. i. jiných než ústavů Akademie věd ČR, 8 návrhů projektů z kategorie soukromé (fyzické osoby, společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti, obecně prospěšné společnosti, zapsané ústavy). Na základě doporučení poradních orgánů a za všeobecného konsenzu, rozhodlo předsednictvo o financování 622 standardních projektů. Z celkového počtu

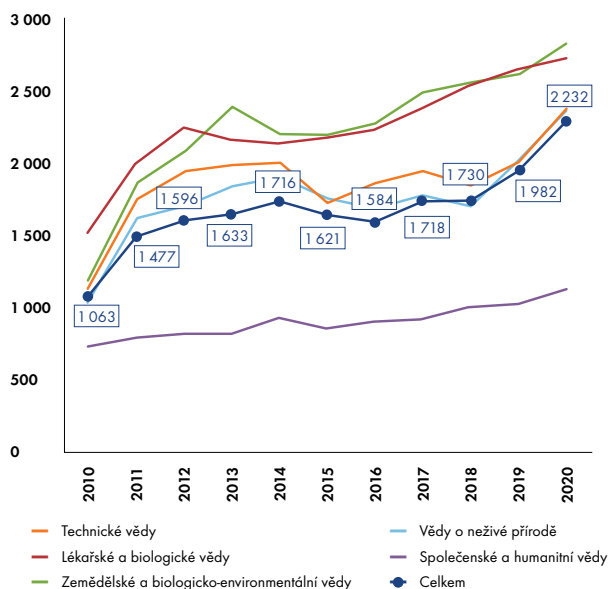
622 standardních grantů bylo nejvíce uděleno za obor společenských a humanitních věd (179), mezi druhou nejpočetnější skupinu patří obor technické vědy se 126 granty, dále vědy o neživé přírodě se 125 granty, zemědělské a biologicko-environmentální vědy s 98 granty a s nejnižším počtem získaných grantů (94) se umístily lékařské a biologické vědy. V případě rozdělení udělených grantů podle uchazečů získaly nejvíce grantů veřejné vysoké školy (342 grantů) a ústavy Akademie věd ČR (253 grantů).

V rámci veřejné soutěže na podporu standardních projektů vyhlášených v roce 2019 obdržela GA ČR celkem 1 889 návrhů projektů. Z těchto standardních návrhů projektů 17 návrhů projektů nebylo přijato z důvodu nesplnění podmínek veřejné soutěže, 2 návrhy projektů byly vyřazeny z veřejné soutěže a 3 uchazeči odstoupili z veřejné soutěže. V porovnání s předchozím rokem došlo k poklesu přijatých návrhů projektů. Z 1 867 posuzovaných návrhů standardních projektů bylo nejvíce podáno za obor společenských a humanitních věd (578 návrhů), mezi druhou nejpočetnější skupinu patří obor vědy o neživé přírodě s 360 návrhy projektů, dále technické vědy s 357 návrhy projektů, zemědělské a biologicko-environmentální vědy s 292 návrhy projektů a s nejnižším počtem podaných návrhů, 280 návrhů projektů, lékařské a biologické vědy. Při rozdělení návrhů projektů podle uchazečů posuzovala GA ČR 1 151 návrhů projektů z veřejných vysokých škol, 617 návrhů projektů z ústavů Akademie věd ČR, 55 návrhů projektů z kategorie jiné (nemocnice, knihovny, muzea, příspěvkové organizace, spolky, galerie, nadace, organizační složky státu), 20 návrhů projektů ze soukromých vysokých škol, 16 návrhů projektů z v. v. i. jiných než ústavů Akademie věd ČR a 8 návrhů projektů z kategorie soukromé (fyzické osoby, společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti, obecně prospěšné společnosti, zapsané ústavy).

Předsednictvo na zasedání dne 22. listopadu 2019, na základě doporučení poradních orgánů a za všeobecného konsenzu, rozhodlo financovat 457 standardních projektů. Po rozdělení finančních prostředků rozhodlo předsednictvo na zasedání dne 25. února 2020 financovat dalších 18 standardních projektů. Úspěšnost standardních grantových projektů s počátkem řešení v roce 2020 se tak oproti předchozímu roku snížila, a to na 25,4 %. Oproti minulému roku došlo k poklesu o 6,4 procentních bodů, z původní 31,8% úspěšnosti v roce 2019. Za sledované období byla nejnižší úspěšnost zaznamenána v letech 2013 a 2014, kdy byla úspěšnost v průměru pouze 17,5 %.

Graf č. 1: Vývoj úspěšnosti standardních projektů s počátkem řešení v letech 2010–2020

Ve veřejné soutěži standardních projektů vyhlášené v roce 2018 byly s 34 % nejúspěšnější zemědělské a biologicko-environmentální vědy. Stejně tomu bylo o rok později, kdy zemědělské a biologicko-environmentální vědy dosáhly nejvyšší úspěšnosti 27,1 %. Naopak společenské a humanitní vědy mají úspěšnost dlouhodobě nejnižší (28,5 % úspěšnost projektů s počátkem řešení 2019 a 24,2 % úspěšnost projektů s počátkem řešení 2020, jak je patrné z grafu č. 1), a to i přes skutečnost, že získávají nejvyšší počet financovaných standardních projektů. Z celkového počtu 475 standardních grantů bylo nejvíce grantů uděleno za obor společenských a humanitních věd (140 grantů), mezi druhou nejpočetnější skupinu patří obor vědy o neživé přírodě s 93 granty, obor technické vědy s 90 granty, dále zemědělské a biologicko-environmentální vědy se 79 granty a s nejnižším počtem získaných grantů (73) lékařské a biologické vědy. V případě udělených standardních grantů podle příjemců je rozdělení následující: 256 grantů získali příjemci z veřejných vysokých škol, 202 grantů z ústavů Akademie věd ČR, 9 grantů z kategorie jiné (nemocnice, knihovny, muzea, příspěvkové organizace, spolky, galerie, nadace, organizační složky státu), 4 granty z v. v. i. jiných než ústavů Akademie věd ČR, 3 granty ze soukromých vysokých škol a 1 grant z kategorie soukromé (fyzické osoby, společnosti s ručením omezeným, akcio-

Graf č. 2: Vývoj průměrných nákladů v tis. Kč na první rok řešení na jeden financovaný standardní projekt v letech 2010–2020

vé společnosti, obecně prospěšné společnosti, zapsané ústavy). Úspěšnost standardních projektů tak byla nejvyšší u ústavů Akademie věd ČR, kde dosahovala 32,7 %.

Průměrné náklady na první rok řešení v případě podpořených standardních projektů s počátkem řešení v roce 2019 činí 1 982 tis. Kč a podpořených standardních projektů s počátkem řešení v roce 2020 se tyto náklady zvýšily na 2 232 tis. Kč. Jedná se tedy o meziroční nárůst o 12,6 procentních bodů. Při porovnání průměrných ročních nákladů na první rok řešení od roku 2010 jsou nejvyšší náklady dlouhodobě zaznamenány v oborech lékařských a biologických věd (průměrně 2 288 tis. Kč na první rok řešení na jeden financovaný standardní projekt s počátkem řešení v letech 2010–2020) a zemědělských a biologicko-environmentálních věd (průměrně 2 268 tis. Kč na první rok řešení na jeden financovaný standardní projekt s počátkem řešení v letech 2010 až 2020). Naopak je tomu u společenských a humanitních věd, které vykazují za celé sledované období nejnižší průměrné náklady na první rok řešení úspěšných standardních grantů (průměrně 906 tis. Kč na první rok řešení na jeden financovaný standardní projekt s počátkem řešení v letech 2010–2020). Vývoj průměrných nákladů na první rok řešení na jeden financovaný standardní projekt znázorňuje graf č. 2.

Při rozdělení návrhů standardních projektů s počátkem řešení 2019 a 2020 do krajů posuzovala GA ČR celkem 3 820 návrhů standardních projektů, z nichž bylo nejvíce návrhů projektů z hlavního města Prahy a Jihomoravského kraje. Za sledované období bylo podáno z hlavního města Prahy více než 57 % všech standardních návrhů projektů a téměř 19 % všech standardních návrhů projektů z Jihomoravského kraje. Naopak z Karlovarského kraje nebyl podán žádný standardní návrh projektu a z Kraje Vysočina GA ČR posuzovala jen jeden návrh projektu. Necelé 1 % ze všech posuzovaných návrhů standardních projektů bylo podáno od navrhovatelů z Libereckého kraje, z Ústeckého kraje a ze Zlínského kraje. Nejvyšší počet udělených grantů získali navrhovatelé z hlavního města Prahy (629 grantů) a Jihomoravského kraje (205 grantů). Z Kraje Vysočina nefinancuje GA ČR žádný standardní projekt. Nízký počet realizovaných standardních projektů je zaznamenán také v Libereckém kraji, Ústeckém kraji a Zlínském kraji, což je dáno jejich nízkým počtem hodnocených návrhů projektů. Nejvyšší průměrná úspěšnost je zaznamenána ve Středočeském kraji, kde z 203 návrhů standardních projektů bylo podpořeno 32 %. Na druhém místě se umístilo hlavní město Praha s 31% úspěšností. Průměrná úspěšnost standardních projektů GA ČR s počátkem řešení v letech 2019 a 2020 činila 28,7 % (z 3 820 návrhů projektů bylo uděleno 1 097 grantů). Nad průměrem GA ČR se také umístil Jihočeský kraj s 29,9% úspěšností a Jihomoravský kraj s 29,4% úspěšností. Nejvyšší průměrné roční náklady na první rok řešení na jeden financovaný standardní projekt s počátkem řešení v letech 2019 a 2020 byly zaznamenány v Jihočeském kraji, kde dosáhly 2 711 tis. Kč na první rok řešení. GA ČR financuje také nejdražší standardní projekty z Královéhradeckého kraje (2 615 tis. Kč na první rok řešení) a Středočeského kraje (2 567 tis. Kč na první rok řešení), které se umístily nad průměrem GA ČR (2 090 tis. Kč na první rok řešení na jeden financovaný standardní projekt). Naopak nejlevnější standardní projekty jsou z Plzeňského kraje (1 417 tis. Kč na první rok řešení) a Olomouckého kraje (1 584 tis. Kč na první rok řešení).

5.2 JUNIORSKÉ GRANTY

Veřejná soutěž juniorských projektů byla poprvé vyhlášena v roce 2014. Délka trvání projektu je 2 až 3 roky. Návrhy mohou být podávány ze všech oblastí základního výzkumu. Téma projektu volí navrhovatel. V návrhu lze uvést pouze jednoho uchazeče. Navrhovatelem může být jen pracovník

působící v oblasti základního výzkumu, který k datu ukončení soutěžní lhůty řádně ukončil doktorské studium, přičemž od ukončení jeho doktorského studia uplynulo nejvýše 8 let. U osob pečujících o nezletilé děti se do tohoto limitu nezapočítává období prokazatelně strávené na mateřské či rodičovské dovolené. Pro podání návrhu je nutnou podmínkou, aby navrhovatel ke dni vyhlášení soutěže absolvoval postdoktorskou stáž na území jiného státu, než ve kterém získal akademický titul Ph.D., a to v celkovém trvání nejméně 6 měsíců. Tato stáž může být rozdělena na dvě kratší. Veřejná soutěž je vyhlašována vždy jednou za rok, zpravidla v únoru. Hodnotící proces probíhá do podzimu a výsledky veřejné soutěže jsou zveřejněny před koncem příslušného kalendářního roku. Podmínkou pro přijetí návrhu grantového projektu do veřejné soutěže na podporu juniorských projektů je splnění všech podmínek definovaných zákonem o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a podmínek definovaných v zadávací dokumentaci veřejné soutěže ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích na podporu grantových projektů základního výzkumu – juniorské projekty. Hlavními kritérii hodnocení návrhů projektů jsou originalita a kvalita. Juniorské projekty jsou charakterem odlišné od postdoktorských projektů. Tento typ grantů je určen pro vynikající začínající vědecké pracovníky, kterým má umožnit vybudování nezávislého vědeckého týmu vybaveného patřičným vědeckým zázemím pro realizaci základního výzkumu mezinárodní úrovně.

GA ČR v rámci veřejné soutěže vyhlášené v roce 2018 obdržela 278 návrhů juniorských projektů, z nichž 15 návrhů projektů nebylo přijato z důvodu nesplnění podmínek veřejné soutěže a 3 návrhy projektů byly vyřazeny z veřejné soutěže. Z 260 hodnocených návrhů juniorských projektů bylo nejvíce podáno za obor vědy o neživé přírodě (83 návrhů), další jsou zemědělské a biologicko-environmentální vědy s 58 návrhy projektů, lékařské a biologické vědy s 52 návrhy projektů, technické vědy s 36 návrhy projektů a s nejnižším počtem podaných návrhů (31) společenské a humanitní vědy. Při rozdělení návrhů juniorských projektů podle uchazečů posuzovala GA ČR 146 návrhů projektů z veřejných vysokých škol, 106 návrhů projektů z ústavů Akademie věd ČR, 6 návrhů projektů z kategorie jiné (nemocnice, knihovny, muzea, příspěvkové organizace, spolky, galerie, nadace, organizační složky státu), 2 návrhy projektů ze soukromých vysokých škol a žádný návrh juniorského projektu z v. v. i. jiných než ústavů Akademie věd ČR ani z kategorie soukromé (fyzické osoby, společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti, obecně prospěšné

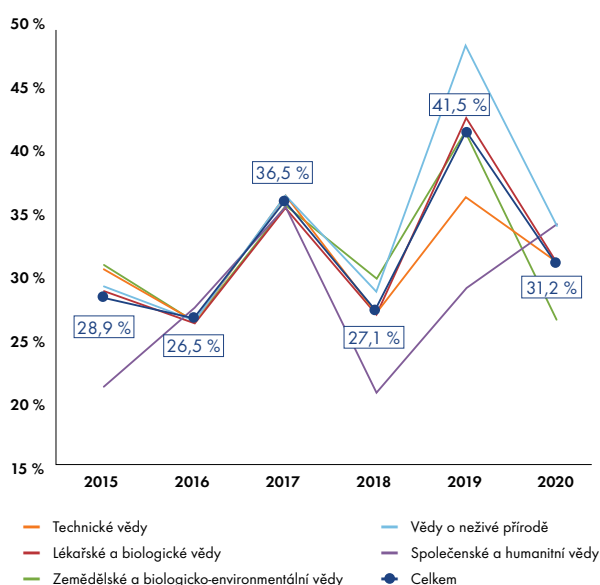
společnosti, zapsané ústavy). Na základě doporučení poradních orgánů a za všeobecného konsenzu rozhodlo předsednictvo o financování 108 juniorských projektů. Z celkového počtu financovaných juniorských grantů (108) bylo nejvíce grantů uděleno za obor vědy o neživé přírodě (40 grantů), mezi druhou nejpočetnější skupinu patří zemědělské a biologicko-environmentální vědy s 24 granty, lékařské a biologické vědy s 22 granty, dále technické vědy se 13 granty a s nejnižším počtem získaných grantů (9) společenské a humanitní vědy. Ze 108 financovaných juniorských projektů bylo nejvíce z veřejných vysokých škol (56 grantů) a ústavů Akademie věd ČR (49 grantů), zbylé 3 granty získaly jiné subjekty (nemocnice, knihovny, muzea, příspěvkové organizace, spolky, galerie, nadace, organizační složky státu).

V rámci veřejné soutěže vyhlášené v roce 2019 GA ČR přijala 314 návrhů juniorských projektů, z nichž 12 návrhů projektů nebylo přijato z důvodu nesplnění podmínek veřejné soutěže a jeden uchazeč odstoupil z veřejné soutěže. V porovnání s předchozím rokem došlo k nárůstu počtu přijatých návrhů juniorských projektů. Při rozdělení návrhů projektů podle oborů patří mezi nejpočetnější skupiny obor věd o neživé přírodě s 82 návrhy projektů a obor zemědělských a biologicko-environmentálních věd se stejným počtem návrhů projektů. Další místo náleží oboru technic-

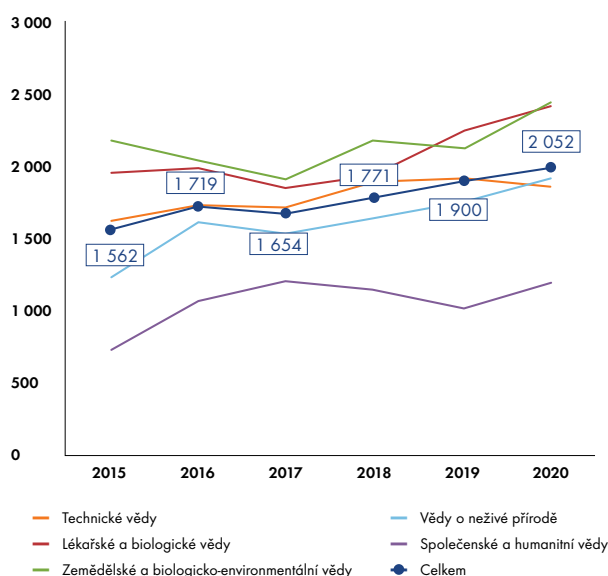
kých věd s 57 návrhy projektů, dále obor lékařských a biologických věd se 48 návrhy projektů a s nejnižším počtem hodnocených návrhů projektů (32) obor společenských a humanitních věd. V případě rozdělení podle uchazečů posuzovala GA ČR 174 návrhů projektů z veřejných vysokých škol, 118 návrhů projektů z ústavů Akademie věd ČR, 4 návrhy projektů z kategorie jiné (nemocnice, knihovny, muzea, příspěvkové organizace, spolky, galerie, nadace, organizační složky státu), 3 návrhy projektů z v. v. i. jiných než ústavů Akademie věd ČR a 2 návrhy projektů ze soukromých vysokých škol.

Předsednictvo na zasedání dne 22. listopadu 2019, na základě doporučení poradních orgánů a za všeobecného konsenzu, rozhodlo o financování 94 juniorských projektů. Úspěšnost v soutěži juniorských grantových projektů s počátkem řešení v roce 2020 se tak oproti předchozímu roku snížila na 31,2 %. Z 94 udělených juniorských grantů získal nejvíce grantů obor věd o neživé přírodě (28 grantů), na druhém místě se umístil obor zemědělských a biologicko-environmentálních věd s 22 granty, dále obor technických věd s 18 granty, obor lékařských a biologických věd s 15 granty a s nejnižším počtem získaných grantů 11 společenské a humanitní vědy. Z financovaných juniorských projektů bylo nejvíce z veřejných vysokých škol (58) a ústavů Akademie věd ČR (35), jak je patrné z grafu č. 3.

Graf č. 3: Vývoj úspěšnosti juniorských projektů s počátkem řešení v letech 2015–2020

Graf č. 4: Vývoj průměrných nákladů v tis. Kč na první rok řešení na jeden financovaný juniorský projekt v letech 2015–2020

Průměrné roční náklady na první rok řešení na jeden úspěšný juniorský projekt s počátkem řešení v roce 2020 činí 2 052 tis. Kč. V porovnání s předchozím rokem jde o nárůst o 8 procentních bodů, v roce 2019 byly tyto náklady ve výši 1 900 tis. Kč. V průběhu sledovaného období vykazují náklady na první rok řešení na jeden juniorský grant rostoucí tendenci, kromě roku 2017, kdy došlo k poklesu nákladů, viz graf č. 4.

5.3 MEZINÁRODNÍ PROJEKTY (BILATERÁLNÍ)

Mezinárodní grantové projekty jsou v GA ČR podporovány od roku 2005, kdy GA ČR navázala spolupráci s jihokorejskou agenturou National Research Foundation of Korea (NRF) a s německou agenturou Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG). V roce 2008 byla mezinárodní spolupráce rozšířena o nového partnera, a to tchajwanskou agenturu National Science Foundation, nyní Ministry of Science and Technology (MOST). V roce 2018 byla navázána spolupráce s dvěma agenturami, brazilskou agenturou Sao Paulo Research Foundation (FAPESP) a ruskou agenturou Russian Foundation for Basic Research (RFBR). Délka trvání projektů je 2 až 3 roky. Návrhy projektů mohou být podávány ze všech oblastí základního výzkumu. Téma projektu volí český navrhovatel ve spolupráci se zahraničním navrhovatelem. U tohoto typu mezinárodních projektů probíhá hodnocení nezávisle v obou partnerských agenturách. Podmínkou poskytnutí podpory mezinárodnímu projektu ze strany GA ČR je jeho schválení oběma národními poskytovateli. Každý národní poskytovatel financuje aktivity týkající se části řešení projektu v rámci svého teritoria. V ČR je tento typ soutěže vyhlášen vždy jednou za rok, zpravidla v únoru. Hodnotící proces probíhá do podzimu a termín zveřejnění výsledků je závislý na termínu schválení financování projektu v partnerské zemi. Do soutěže v rámci skupiny mezinárodních grantových projektů základního výzkumu se mohou zapojit všechny kategorie příjemců, které splňují podmínky definované zákonem o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a podmínky definované v zadávacích dokumentacích veřejné soutěže ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích na podporu grantových projektů základního výzkumu mezinárodních projektů a zároveň pravidla pro podávání návrhů projektů partnerských organizací.

GA ČR ve veřejné soutěži mezinárodních (bilaterálních) projektů s počátkem řešení v roce 2019 obdržela celkem

72 návrhů projektů, z nichž ve spolupráci s DFG 52 návrhů projektů, z toho 1 projekt byl vyřazen z důvodu nepodání návrhu na německé straně, s MOST 12 návrhů projektů a s NRF 8 návrhů projektů. Ve spolupráci s tchajwanskou organizací MOST financuje GA ČR 6 mezinárodních projektů s počátkem řešení v roce 2019 a ve spolupráci s korejskou organizací NRF financuje GA ČR 3 mezinárodní projekty s počátkem řešení v roce 2019. Ve veřejné soutěži mezinárodních projektů s německou organizací DFG uspělo celkem 13 projektů, jimž byla na základě souhlasného stanoviska obou agentur přidělena finanční podpora.

GA ČR ve veřejné soutěži mezinárodních (bilaterálních) projektů s počátkem řešení 2020 obdržela celkem 231 návrhů, z nichž ve spolupráci s DFG 72 návrhů projektů, z toho 1 návrh projektu nebyl přijat do veřejné soutěže z důvodu nesplnění podmínek a 1 návrh projektu byl vyřazen z veřejné soutěže. Ve spolupráci s MOST obdržela GA ČR celkem 8 návrhů projektů, z nichž jeden uchazeč odstoupil z veřejné soutěže. Ve spolupráci s NRF obdržela GA ČR také 8 návrhů projektů, z nichž 1 návrh projektu nebyl přijat do veřejné soutěže z důvodu nesplnění podmínek. Ve spolupráci s RFBR obdržela GA ČR 133 návrhů, z nichž 2 návrhy projektů nebyly přijaty do veřejné soutěže z důvodu nesplnění podmínek a 1 návrh projektu byl vyřazen z veřejné soutěže, s FAPESP obdržela celkem 10 návrhů projektů.

Ve spolupráci s tchajwanskou organizací MOST financuje GA ČR 2 mezinárodní projekty s počátkem řešení v roce 2020, ve spolupráci s korejskou organizací NRF financuje GA ČR 3 mezinárodní projekty s počátkem řešení v roce 2020, ve spolupráci s německou organizací DFG financuje GA ČR 17 projektů s počátkem řešení v roce 2020 a ve spolupráci s ruskou organizací RFBR uspělo celkem 14 projektů s počátkem řešení v roce 2020. Ve veřejné soutěži mezinárodních projektů s brazilskou organizací FAPESP uspěly celkem 2 projekty, jimž byla na základě souhlasného stanoviska obou agentur přidělena finanční podpora.

5.4 MEZINÁRODNÍ PROJEKTY (LA GRANTY)

GA ČR podepsala dne 27. května 2013 v Berlíně při příležitosti Global Research Council (GRC) Summitu smlouvu o spolupráci v základním výzkumu s rakouskou agenturou Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung (FWF). Tato smlouva přináší českým badatelům a výzkumným týmům

možnost podávat návrhy projektů základního výzkumu spolu s rakouskými kolegy a umožňuje vznik zcela nové skupiny grantových projektů, která je založena na principu Lead Agency. První výzva k podání takových návrhů projektů s počátkem řešení v roce 2015 byla vyhlášena na konci roku 2013. Délka trvání projektů je 2 až 3 roky. Návrhy projektů mohou být podávány ze všech oblastí základního výzkumu. Téma projektu volí český navrhovatel ve spolupráci se zahraničním navrhovatelem. Oba navrhovatelé na základě výzvy partnerských agentur zpracují a podají pouze jeden návrh grantového projektu, který je hodnocen orgány té z partnerských agentur, která je ve vedoucí roli Lead Agency. Proces hodnocení je přitom založen na mezinárodním peer review systému. LA informuje partnerskou agenturu o výsledku hodnocení a předkládá jí návrh na financování projektů. Systém hodnocení na principu Lead Agency je založen na vzájemné důvěře partnerských agentur. Každý národní poskytovatel financuje aktivity týkající se části řešení projektu v rámci svého teritoria. Tento typ soutěže je vyhlášován vždy jednou za rok, zpravidla na podzim, a termín zveřejnění výsledků je obvykle na konci příslušného roku.

V pondělí 17. června 2019 nejvyšší představitelé GA ČR, FWF (Rakousko), NCN (Polsko) a ARRS (Slovinsko) slavnostně podepsali „CEUS – Central European Science Partnership Lead Agency Agreement: Memorandum of Understanding on the unilateral administration and mutual recognition of evaluation procedures“. Tato nová spolupráce umožní vědcům z České republiky, Rakouska, Polska a Slovinska realizovat vědecké projekty s novými zahraničními partnery na principu hodnocení Lead Agency, který patří z důvodu snížení administrativní zátěže ke stále častěji preferovaným formám spolupráce mezi zahraničními agenturami podporujícími základní výzkum. V rámci CEUS iniciativy na podporu základního výzkumu v regionu střední Evropy bude vědcům nově umožněno podávat bilaterální a také trilaterální návrhy projektů na principu LA.

Předsedkyně GA ČR podepsala 27. listopadu 2019 v Bruselu memorandum o vzájemné spolupráci se švýcarskou agenturou Swiss National Science Foundation. Díky tomu budou mít čeští vědci možnost rozšířit své aktivity v oblasti základního výzkumu o další zemi. První výzva bude vyhlášena už v roce 2020.

V roce 2018 v rámci společné výzvy k podávání rakousko-českých návrhů projektů na principu Lead Agency s předpokládaným počátkem řešení od 1. ledna 2019

bylo podáno 70 návrhů. Na konci října 2018 schválilo předsednictvo GA ČR podporu 10 mezinárodních grantových projektů, které byly doporučeny k financování rakouskou agenturou FWF.

V roce 2019 v rámci společné výzvy k podávání rakousko-českých návrhů projektů na principu Lead Agency s předpokládaným počátkem řešení od 1. ledna 2020 bylo podáno 66 návrhů, jeden návrh byl z formálních důvodů zamítnut na rakouské straně. Na prosincovém jednání v roce 2019 schválilo předsednictvo GA ČR podporu 12 mezinárodních grantových projektů, které byly doporučeny k financování rakouskou agenturou FWF.

5.5 PODPORA MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE PRO ZÍSKÁVÁNÍ ERC GRANTŮ („PODPORA ERC ŽADATELŮ“)

Na počátku roku 2016 Evropská výzkumná rada (ERC) konstatovala, že některé země Evropské unie (EU) vykazují významně nižší zastoupení vědců v jejich soutěžích, což vede mimo jiné k tomu, že není využit jejich vědecko-výzkumný potenciál. ERC v lednu 2016 publikovala dokument Fellowship to visit ERC grantee, ve kterém vyzvala národní agentury k vytvoření programů studijních stáží, jejichž prostřednictvím by byly financovány návštěvy budoucích žadatelů o ERC granty na pracovištích stávajících řešitelů projektů ERC. Zahraniční studijní stáž má špičkovým českým vědcům umožnit získat rozhled v konkurenčním prostředí mezinárodního výzkumu. Díky tomu pak budou jako žadatelé o prestižní ERC grant úspěšnější.

„Podpora ERC žadatelů“ je určena řešitelům juniorských grantů GA ČR ze všech vědních oborů (technické vědy, vědy o neživé přírodě, lékařské a biologické vědy, společenské a humanitní vědy, zemědělské a biologicko-environmentální vědy), u kterých bylo poslední hodnocení provedené před podáním žádosti o grantový projekt „Podpora ERC žadatelů“ hodnoceno jako splněno nebo vynikající. Řešení projektu se uskutečňuje na zahraničním pracovišti, na němž v době řešení projektu působí jako „Principal Investigator“ řešitel ERC grantu („Mentor“) vybraný navrhovatelem. Řešitel grantového projektu „Podpora ERC žadatelů“ je povinen v návaznosti na ukončení řešení projektu vypracovat a podat žádost o ERC grant (v programech ERC Starting Grants, ERC Consolidator Grants a ERC Advanced Grants) s hostitelskou organizací v ČR.

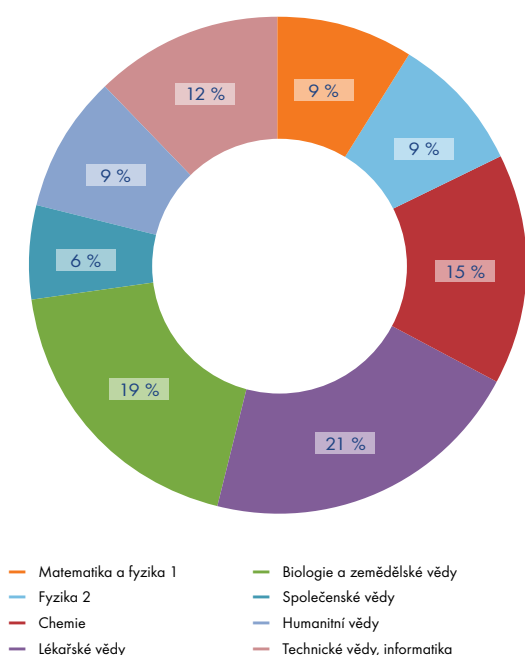
5.6 GRANTOVÉ PROJEKTY EXCELENCE V ZÁKLADNÍM VÝZKUMU EXPRO

První veřejnou soutěž projektů tohoto typu GA ČR vyhlásila v roce 2018. Délka trvání projektů je 5 let. Návrhy projektů mohou být podávány ze všech oblastí základního výzkumu. Téma projektu volí navrhovatel. Uchazečem se rozumí právnická osoba se sídlem v České republice, organizační složka státu nebo územního samosprávného celku, organizační jednotka Ministerstva obrany nebo Ministerstva vnitra zabývající se výzkumem a experimentálním vývojem. V návrhu projektu smí být uveden pouze jeden uchazeč a nejvýše jeden spoluuchazeč. Projekt řeší jedna osoba nebo tým vědeckých pracovníků z jedné či dvou institucí. Navrhovatelem, tj. vedoucím řešitelského týmu, který se uchází o projekt EXPRO, může být jen pracovník působící v oblasti základního výzkumu, který prokazatelně dosahuje vynikajících vědeckých výsledků v mezinárodním měřítku. Pro podání návrhu je nutnou podmínkou, aby navrhovatel byl mezinárodně uznávanou vědeckou osobností a byl autorem (spoluautorem) recentních špičkových publikací s prokazatelným vysokým ohlasem v mezinárodní vědecké komunitě. Hodnotí se rovněž předchozí působení navrhovatele jako hlavního řešitele projektu,

poskytnutého národním či nadnárodním poskytovatelem. Hodnocení probíhá na základě tzv. peer review systému (mezinárodní oborové komise a externí zahraniční oponenti). Jednou z podmínek úspěšného splnění projektu je nejpozději do jednoho roku po ukončení řešení projektu podat návrh projektu do jedné z hlavních ERC výzev s hostitelskou organizací v ČR. Hlavními kritérii hodnocení návrhů projektů jsou způsobilost uchazeče – zejména technické a institucionální zázemí pracovišť, odborné schopnosti navrhovatele a spolunavrhovatelů, jejich tvůrčí přínos ve vědní oblasti, do které navrhovaný projekt náleží, jejich dosavadní vědecké výsledky, kvalita navrhovaného grantového projektu z hlediska návrhu způsobu řešení, cílů projektu a výstupů, zahraniční spolupráce, předchozí spolupráce uchazeče a navrhovatele s GA ČR a přiměřenost finančních požadavků.

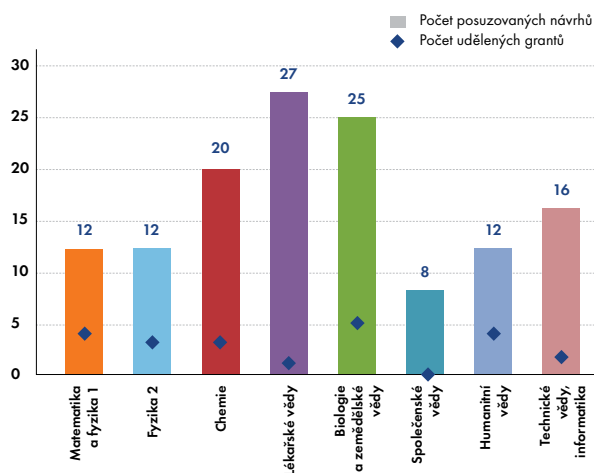
GA ČR v rámci první veřejné soutěže vyhlášené v roce 2018 obdržela 185 návrhů projektů EXPRO, z nichž jeden uchazeč z veřejné soutěže odstoupil. Ze 184 hodnocených návrhů projektů bylo nejvíce podáno za obor biologie a zemědělské vědy (30 návrhů), dále chemie (29 návrhů), technické vědy a informatika (25 návrhů), lékařské vědy (24 návrhů), humanitní vědy (24 návrhů), matematika a fyzika 1 (21 návrhů), společenské vědy (15) a fyzika 2 (15 návrhů). Při rozdělení návrhů projektů EXPRO podle uchazečů posuzovala GA ČR 112 návrhů projektů z veřejných vysokých škol, 65 návrhů projektů z ústavů Akademie věd ČR, 5 návrhů projektů z kategorie jiné (nemocnice, knihovny, muzea, příspěvkové organizace, spolky, galerie, nadace, organizační složky státu) a po jednom návrhu projektu z v. v. i. jiných než ústavů Akademie věd ČR a ze soukromých vysokých škol.

Graf č. 5: Struktura hodnocených EXPRO projektů s počátkem řešení v roce 2020 podle oborů

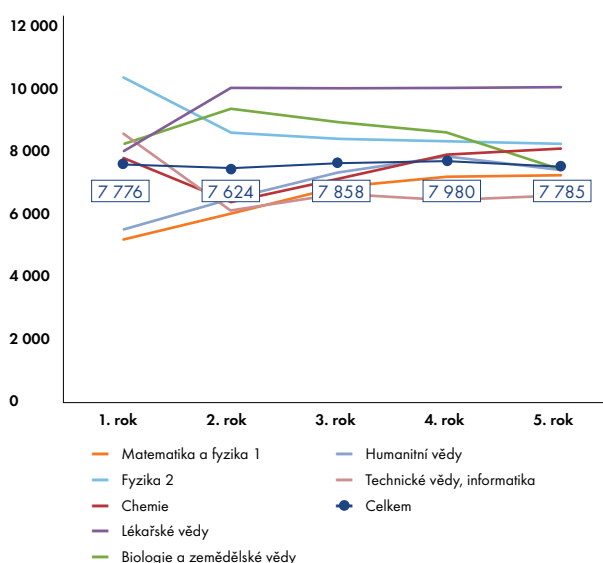
V rámci druhé veřejné soutěže projektů excelence v základním výzkumu EXPRO vyhlášené v roce 2019 obdržela GA ČR celkem 134 návrhů projektů, z nichž jeden návrh projektu nebyl přijat z důvodu nesplnění podmínek veřejné soutěže a jeden uchazeč odstoupil z veřejné soutěže. Ze 132 posuzovaných návrhů projektů EXPRO byl nejvyšší počet podán za obor lékařské vědy (27 návrhů) a obor biologie a zemědělské vědy (25 návrhů). Naopak nejméně návrhů projektů bylo podáno za obor společenských věd, konkrétně 8 návrhů projektů. V případě rozdělení návrhů projektů excelence v základním výzkumu EXPRO podle uchazečů posuzovala GA ČR nejvíce projektů z veřejných vysokých škol (78 návrhů) a z ústavů Akademie věd ČR (51 návrhů), viz graf č. 5.

Graf č. 6: Počty posuzovaných a financovaných projektů v základním výzkumu excelence EXPRO s počátkem řešení v roce 2020 podle oborů

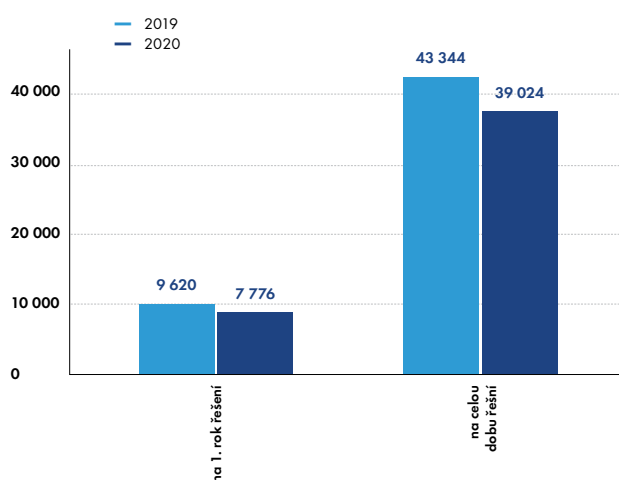

Na základě doporučení poradních orgánů předsednictvo rozhodlo financovat celkem 22 projektů excelence v základním výzkumu EXPRO s počátkem řešení v roce 2020, v roce 2019 bylo uděleno celkem 36 grantů. Úspěšnost grantových projektů EXPRO s počátkem řešení v roce 2020 se tak oproti roku 2019 snížila, a to na 16,7 %. Oproti předchozímu roku došlo k poklesu

Graf č. 8: Průměrné náklady v jednotlivých letech na jeden financovaný EXPRO projekt s počátkem řešení v roce 2020 podle oborů

Graf č. 7: Průměrné náklady na první rok řešení a na celou dobu řešení na jeden financovaný EXPRO projekt s počátkem řešení v letech 2019 a 2020 (v tis. Kč)

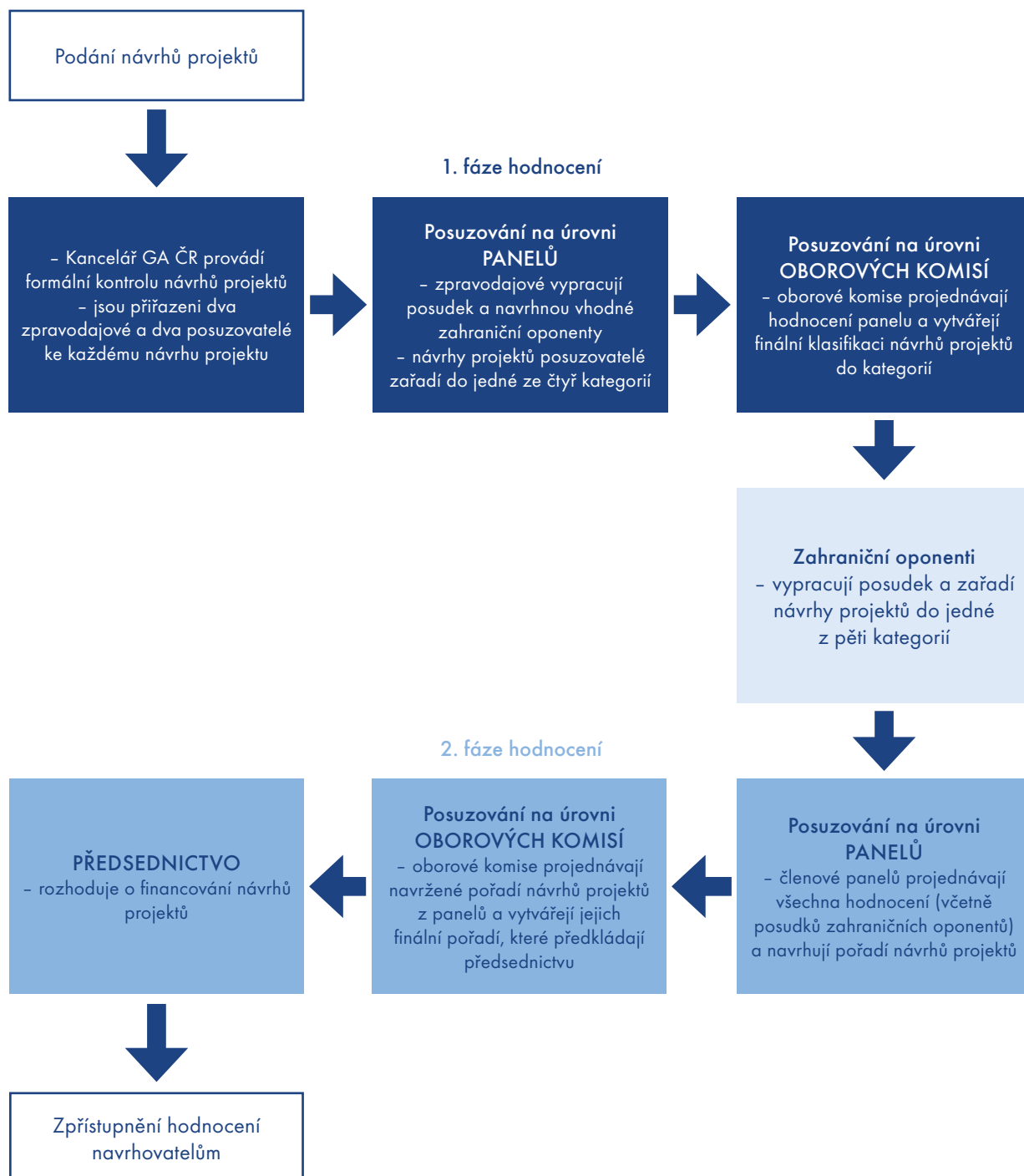

o 2,9 procentních bodů. Počty financovaných projektů EXPRO s počátkem řešení v roce 2020 podle oborů jsou znázorněny v grafu č. 6.

Průměrné náklady na první rok řešení na jeden úspěšný EXPRO projekt s počátkem řešení v roce 2019 byly vyšší než v následujícím roce, konkrétně o 1 844 tis. Kč než průměrné náklady na jeden EXPRO projekt s počátkem řešení v roce 2020. Stejně jako celkové průměrné náklady na jeden EXPRO projekt, které pro projekty s počátkem řešení v roce 2019 činily 43 344 tis. Kč a v roce 2020 se snížily na 39 024 tis. Kč. U projektů EXPRO s počátkem řešení v roce 2020 byly nejdražší projekty podávány za obor lékařských věd. Naopak nejlevnější projekty byly v oboru matematika a fyzika 1, viz grafy č. 7 a č. 8.

5.7 ZPŮSOB HODNOCENÍ NÁVRHŮ PROJEKTŮ

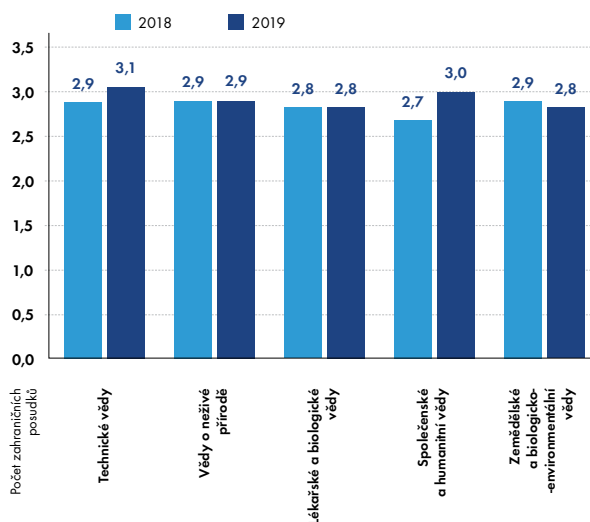
Proces hodnocení návrhů projektů je znázorněn ve schématu č. 2. Tento proces hodnocení splňuje následující podmínky: zákonem stanovená hodnotící lhůta je 8 měsíců; třístupňový systém hodnocení (hodnotící panely, oborové komise, předsednictvo); zákonem stanovený počet minimálně dvou nezávislých posudků pro každý návrh projektu; alespoň jeden zahraniční posudek u projektů postupujících do druhé fáze posuzování; účastníci hodnotícího procesu

Schéma č. 2: Proces hodnocení návrhů projektů

jsou vázáni povinností mlčenlivosti. Návrhy standardních, juniorských a mezinárodních projektů splňující náležitosti zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a podmínky stanovené ve vyhlášení veřejné soutěže jsou postoupeny k hodnocení hodnotícím panelům.

V první fázi hodnocení dva členové hodnotícího panelu nezávisle vypracují posudek návrhu grantového projektu a zařadí projekty do kategorií A, B, C nebo Cn, kde kategorie A zahrnuje projekty s nejlepším hodnocením. U mezioborových projektů píše posudek i zpravodaj za vedlejší panel. Další dva členové panelu provádějí hodnocení odborné úrovně projektu formou zařazování projektů do předepsaných kategorií A, B, C nebo Cn, aniž vypracovávají vlastní oponentský posudek. Poté probíhá zasedání panelu, na němž je u nejméně 30 % návrhů grantových projektů s ohledem na jejich nižší odbornou úroveň (ve srovnání s ostatními návrhy projektů) zastaveno jejich další hodnocení. Ostatní návrhy projektů, s lepším hodnocením, jsou postoupeny k hodnocení zahraničním oponentům. Po získání alespoň jednoho posudku od zahraničního oponenta ke každému návrhu (typicky jsou získány 2 posudky) jsou ve druhé fázi hodnocení návrhy posuzovány v panelech a následně seřazeny podle jejich úrovně. Přitom v této druhé fázi hodnocení je do kategorie A zařazeno nejvýše 25 % návrhů projektů posuzovaných v druhé fázi, u kategorií B a C žádná omezení nejsou stanovena. Oborové komise sestavují pořadí projektů

Graf č. 9: Průměrné počty zahraničních posudků na jeden projekt hodnocený v roce 2018 a 2019 podle oborů

z jednotlivých panelů, které je podkladem pro rozhodnutí předsednictva o výsledcích veřejných soutěžích a pro potvrzení výše dotace na příslušný rok, viz schéma č. 2.

Podrobněji je proces hodnocení projektů popsán na webových stránkách GA ČR: www.gacr.cz.

Stejně jako v předchozím roce byly i v roce 2019 všechny projekty, které postoupily do druhé fáze, hodnoceny zahraničními oponenty. Průměrné počty vypracovaných zahraničních posudků na jeden projekt podle oborů zachycuje graf č. 9.

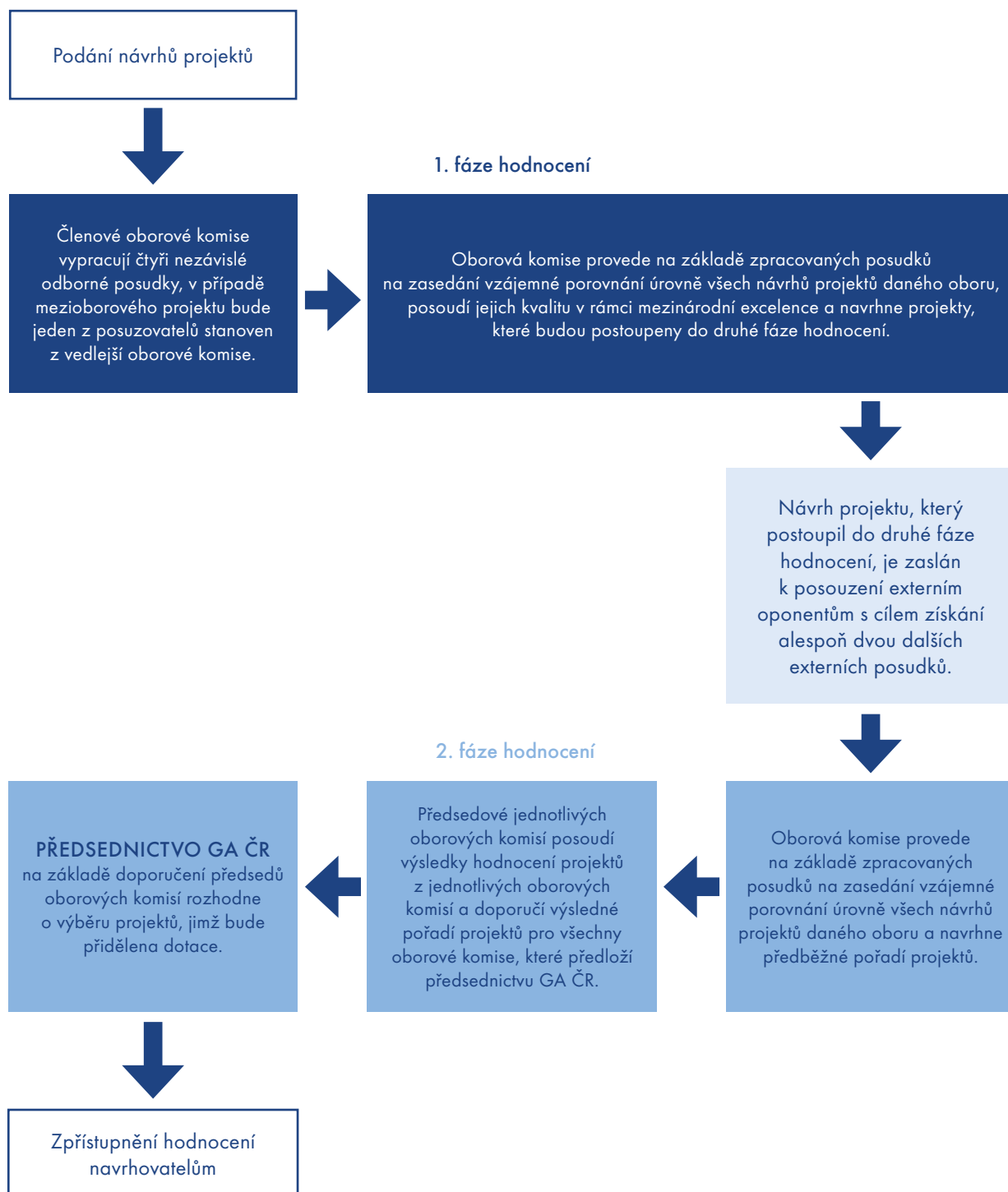
5.8 ZPŮSOB HODNOCENÍ NÁVRHŮ PROJEKTŮ EXPRO

Proces hodnocení návrhů projektů EXPRO je znázorněn ve schématu č. 3. Tento proces hodnocení splňuje následující podmínky: zákonem stanovená hodnotící lhůta je 8 měsíců; dvouetapový systém hodnocení; rozhodujícím orgánem je předsednictvo; oborové komise (8) jsou odbornými poradními orgány dle zákona č. 130/2002 Sb., zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací; pro každý návrh projektu 4 nezávislé posudky od členů příslušné OK-EX, v případě mezioborového projektu se jeden ze 4 posudků získá od člena druhé OK-EX; právě tři externí posudky u projektů postupujících do druhé fáze posuzování; účastníci hodnotícího procesu jsou vázáni povinností mlčenlivosti; externí oponent ani člen OK-EX nesmí v průběhu předchozích pěti let působit na žádné instituci v České republice, viz schéma č. 3.

5.9 HODNOCENÍ UKONČENÝCH GRANTOVÝCH PROJEKTŮ

V březnu 2019 bylo hodnoceno celkem 767 grantových projektů, na jejichž řešení poskytovala GA ČR účelovou podporu, a jejichž řešitelé předložili závěrečné zprávy k 31. lednu 2019. Hodnotící panely a následně oborové komise posoudily výsledky řešení grantových projektů podle předem stanovených kritérií a navrhly předsednictvu jejich závěrečné hodnocení. Počty projektů podle celkového hodnocení a příslušné oborové komise, které byly hodnoceny v březnu 2019, zobrazuje tabulka č. 2. V průběhu roku 2019 bylo hodnoceno dalších 156 závěrečných zpráv.

Schéma č. 3: Proces hodnocení návrhů projektů EXPRO

Tabulka č. 2: Počty projektů podle celkového hodnocení a příslušné oborové komise hodnocené v březnu 2019

Oborové komise	Celkem grantových projektů	Z toho:				
		Vynikající	Splněno	Splněno s výhradou	Nesplněno	Odložené hodnocení
Technické vědy	143	17	92	1	1	32
Vědy o neživé přírodě	151	27	89	5	0	30
Lékařské a biologické vědy	118	16	49	2	4	47
Společenské a humanitní vědy	239	11	51	11	12	154
Zemědělské a biologicko-environmentální vědy	116	19	38	1	2	56
Celkem	767	90	319	20	19	319

MEZINÁRODNÍ AKTIVITY

6

Rozšiřování a prohlubování možností zahraniční spolupráce pro vědce působící v oblasti základního výzkumu na českých institucích patří k důležitým prioritám GA ČR.

Již od roku 2005 je realizována tradiční forma bilaterální spolupráce na podporu společných grantových projektů s partnerskými organizacemi z Německa, Tchaj-wanu a Jižní Koreji. Memoranda o vzájemné spolupráci byla konkrétně uzavřena s Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG) – Německo, Ministry of Science and Technology, Republic of China (MOST) – Tchaj-wan a National Research Foundation of Korea (NRF) – Korejská republika. K těmto agenturám přibýly v roce 2018 memoranda s Russian Foundation for Basic Research (RFBR) – Rusko a São Paulo Research Foundation (FAPESP) – Brazílie, stát São Paulo.

GA ČR se v souladu s trendy v oblasti mezinárodní spolupráce na úrovni agentur soustřeďuje na rozvíjení spolupráce na principu Lead Agency (LA). Jako první byla tato forma kooperace zdařile navázána s rakouskou partnerskou agenturou Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung (FWF). Memorandum o vzájemné spolupráci bylo podepsáno v roce 2013. GA ČR na podzim roku 2019 uzavřela nové memorandum o spolupráci na principu LA se švýcarskou agenturou Swiss National Science Foundation (SNSF). První výzva bude vyhlášena v roce 2020 s tím, že agentury se budou střídát v roli Lead Agency. V roce 2020 bude tuto pozici zastávat SNSF. V prosinci zahájila GA ČR přípravné rozhovory s americkou National Science Foundation (NSF) k zahájení spolupráce na principu LA.

V roce 2019 dále probíhala intenzivní jednání k přípravám navázání spolupráce na principu Lead Agency v rámci „Central European Science Partnership“ – CEUS. GA ČR se stala jednou ze zakládajících organizací CEUS, jehož hlavním úkolem je přispět k rozšíření a prohlubování možností vědecké spolupráce v základním výzkumu v regionu střední Evropy. Zakládajícími členy jsou mimo ČR dále Rakousko, Slovinsko (ARRS – Javna agencija za raziskovalno dejavnost) a Polsko (NCN – Narodowe Centrum Nauki). Jedním z hlavních cílů CEUS je nabídnout vědcům možnost ucházet se o bilaterální a také nově i trilaterální LA granty. Na jaře roku 2019 podepsali nejvyšší představitelé příslušných agentur memorandum pro spolupráci

na principu Lead Agency. První výzvy budou vyhlášeny v roce 2020. Všechny agentury budou zastávat jak roli Lead Agency, tak partnerské organizace.

GA ČR se dále v rámci svého členství v Science Europe aktivně zapojila do „Science Europe Task Force on Multilateral Lead Agency – MLA“. V rámci této iniciativy probíhají přípravné práce k vytvoření multilaterálního rámce pro LA spolupráci, která by v současné době zahrnovala následující státy: Švýcarsko, Francii, Slovinsko, Německo, Lucembursko, Belgie, Švédsko, Rakousko, Chorvatsko, Polsko, Nizozemí, Norsko, Irsko a ČR. Velká Británie vzhledem k brexitu vstoupila do role pozorovatele a k MLA rámci se připojí později. Na závěr loňského roku došlo k finalizaci textu memoranda. V roce 2020 se očekává jeho schválení v rámci jednotlivých agentur s tím, že spolupráce se začne postupně realizovat od roku 2021. Zde bude také umožněna vědcům z výše uvedených zemí bilaterální a trilaterální spolupráce na principu hodnocení LA. V budoucnu lze předpokládat i jiné možnosti pro multilaterální LA granty.

Předsedkyně GA ČR reprezentovala agenturu na mezinárodních jednáních na nejvyšší úrovni. Mimo jiné se v rámci členství GA ČR v Science Europe zúčastnila SAC Symposium and General Assemblies Science Europe, kde se především diskutovalo o „approaches to competitive funding“, cílech udržitelného rozvoje, angažovanosti veřejnosti a probíhajících přípravných pracích na vytvoření rámce pro multilaterální spolupráci na principu Lead Agency. Dále pak participovala na „General Assembly – High Level Workshop & Participation in Research Assessment Processes Activities“. Předsedkyně se dále zúčastnila výročního evropského zasedání Global Research Council v Oslu, kde hlavním bodem jednání byl udržitelný rozvoj v kontextu vědy. Předsedkyně také vystoupila na „Global Science and Technology Leaders Forum“, které se konalo v tchajwanské Taipei.

Předsedkyně GA ČR přivítala v prostorách GA ČR několik zahraničních delegací za účelem prohlubování mezinárodní spolupráce. Mimo jiné se předsedkyně setkala se zástupci China International Talent Exchange Foundation (CITEF), s novým vědeckým ředitelem Tajpejské hospodářské a kulturní kanceláře panem prof. Hong-Wei Yen, Ph.D., s novou vědeckou diplomatkou na Tchaj-wanu, paní Leflerovou a se zástupci americké NSF a švýcarské SNSF.

7 ZASTOUPENÍ ŽEN A MUŽŮ V ORGÁNECH GA ČR A PROJEKTECH GA ČR

7.1 ŘÍDICÍ ORGÁNY GA ČR

Mezi řídicí orgány GA ČR patří předsednictvo, vědecká rada a kontrolní rada. Předsednictvo je jmenováno vládou ČR na návrh RVVI. Členy vědecké rady jmenuje a odvolává vláda ČR na návrh RVVI. Na návrh právnických osob zabývajících se výzkumem a vývojem jmenuje z řad odborníků Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky členy kontrolní rady. GA ČR do procesu výběru členů řídicích orgánů nevstupuje, a nemá tak možnost ovlivnit zastoupení žen v těchto orgánech.

Na konci září 2019 došlo ke změně ve vědecké radě GA ČR, kde rezignoval jeden člen, za kterého nebyl jmenován náhradník a vědecká rada GA ČR tak z původních 12 členů (11 mužů a 1 žena) pokračovala v sestavě 11 členů, viz tabulka č. 3. Dále došlo v průběhu roku také ke změnám v kontrolní radě GA ČR, ve které z původních 9 členů (5 mužů a 4 ženy) bylo po změnách z celkového počtu 10 členů 8 mužů a 2 ženy, viz tabulka č. 3.

Tabulka č. 3: Podíl žen a mužů v řídicích orgánech GA ČR

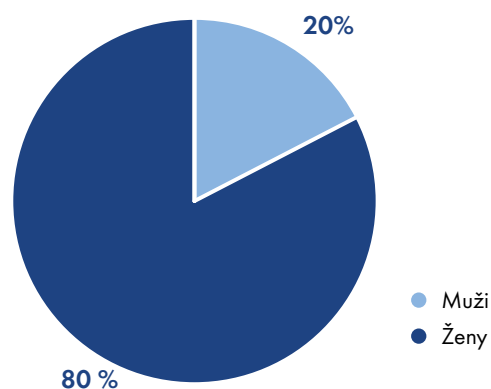
GA ČR	Celkový počet	Počet žen	Počet mužů	Zastoupení žen
Předsednictvo	5	2	3	40,0%
Vědecká rada	11	1	10	9,1%
Kontrolní rada	10	2	8	20,0%

7.2 KANCELÁŘ GA ČR

Spolupracovníci a zaměstnanci agentury tvoří skupinu osob, které na základě profesních kvalit a zkušeností vybírají odpovědní vedoucí pracovníci Kanceláře. GA ČR se hlásí k systematické podpoře vedoucích k dosahování rovnosti žen a mužů. Po dohodě Kancelář například umožňuje svým vlastním zaměstnancům a spolupracovníkům úpravu pracovní doby, flexibilní kontrakty a díky moderním technologiím a možnostem vzdáleného připojení také práci z domova.

Na konci roku 2019 pracovalo v Kanceláři celkem 60 zaměstnanců v pracovním poměru, z toho 48 žen a 12 mužů, viz graf č. 10.

Graf č. 10: Podíl žen a mužů zaměstnaných v Kanceláři GA ČR v pracovním poměru

7.3 PANELE

Hodnotící panely jsou expertními orgány oborových komisí. Na základě výzvy předsednictva GA ČR předkládají právnické a fyzické osoby zabývající se výzkumem v České republice nominace na členy panelů. Výběr členů pro jednotlivé panely pak provádějí pracovní skupiny složené ze zástupce RVVI, člena předsednictva GA ČR a zástupce vědecké rady GA ČR.

V roce 2019 došlo k významné personální obměně panelů dle Statutu a jednacího řádu oborových komisí a hodnotících panelů GA ČR. Při této obměně byla téměř polovina členů jmenována nově. Noví experti začali své první funkční období k 1. dubnu 2019. Na konci roku 2019 tak v 39 panelech působilo celkem 415 odborníků, z toho 332 mužů a 83 žen. Celkové zastoupení žen v panelech bylo 20 %.

7.4 OBOROVÉ KOMISE

Oborové komise GA ČR (dále jen „OK“) jsou odborným poradním orgánem pro hodnocení návrhů grantových projektů a jejich dílčí a závěrečné zprávy. Skládají se z 10 až 20 členů, odborníků v dané vědní oblasti. OK jsou tvořeny předsedy a místopředsedy^[1] panelů. Předseda a místopředseda oborové komise je jmenován předsednictvem na dvouleté funkční období, a to z osob, které za kandidáty na uvedené funkce zvolila příslušná oborová komise tajným hlasováním svých členů.

V roce 2019 působilo v oborových komisích 39 předsedů a 39 místopředsedů panelů. Z celkového počtu předsedů bylo 7 žen (tj. 17,9 %) a 32 mužů (tj. 82,1 %). Funkci místopředsedy zastávalo 8 žen (tj. 20,5 %) a 31 mužů (tj. 79,5 %).

7.5 PROJEKTY GA ČR

Na začátku roku 2015 se GA ČR obrátila na Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „ÚOOÚ“) s žádostí o stanovisko k případnému vyžadování a dalšímu využití informací o pohlaví navrhovatelů či spolunavrhovatelů grantových projektů přímo v návrhu projektu ve snaze evidovat

[1] na všech místech užíváme generické maskulinum

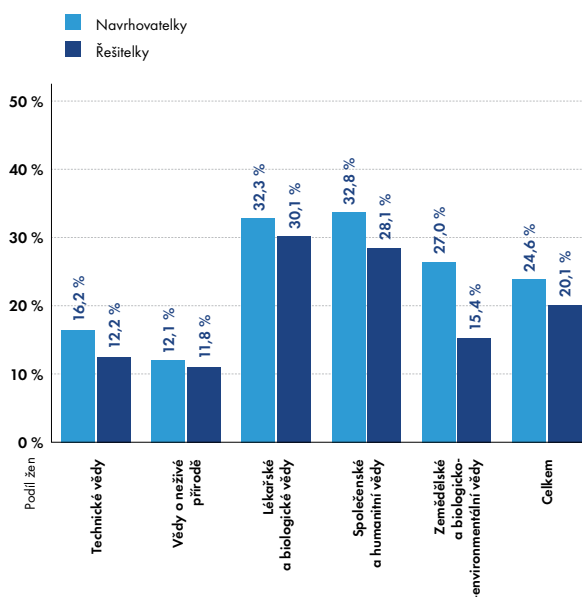
informace o zastoupení žen a mužů v roli navrhovatelů. Dle stanoviska ÚOOÚ z 21. ledna 2015 však nesmí GA ČR takový údaj vyžadovat a jeho sdělení ze strany navrhovatelů či spolunavrhovatelů může být uvedeno pouze jako dobrovolné. GA ČR tedy nemůže zaručit úplnost dat.

7.6 STANDARDNÍ PROJEKTY

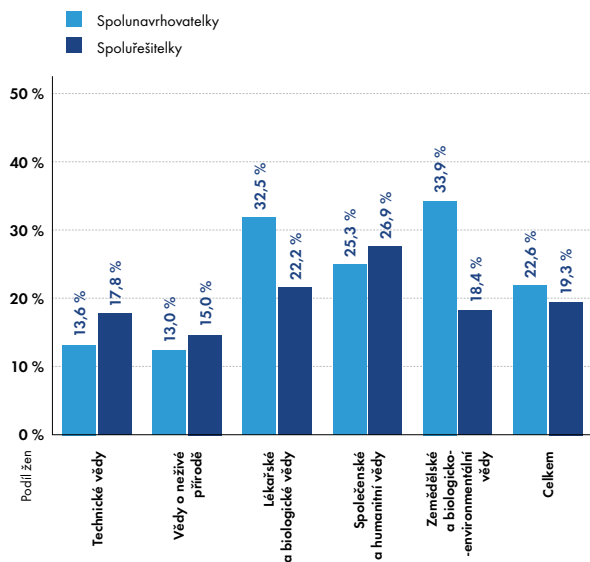
Uvádíme informace o zastoupení žen a mužů mezi navrhovatelem standardních projektů s poznámkou, že jde pouze o ty projekty, u jejichž řešitelů bylo možné určit, zda se jedná o ženu či muže.

Ve veřejné soutěži na podporu standardních projektů s předpokládaným počátkem řešení v roce 2020 bylo posuzováno 1 867 návrhů projektů. Určit, zda se jedná o muže či ženu, bylo možné u 1 854 návrhů projektů. Ženami v roli navrhovatele bylo podáno celkem 457 návrhů projektů (tj. 24,6 %), z nichž 95 projektům byla přidělena podpora (tj. 20,1 %). V roli spolunavrhovatelů bylo v návrzích projektů 142 žen (tj. 22,6 %), v roli spoluřešitelů pak bylo žen 34 (tj. 19,3 %). Úspěšnost žen v této veřejné soutěži byla 20,8 %, u mužů pak 27,1 %, viz graf č. 11 a č. 12.

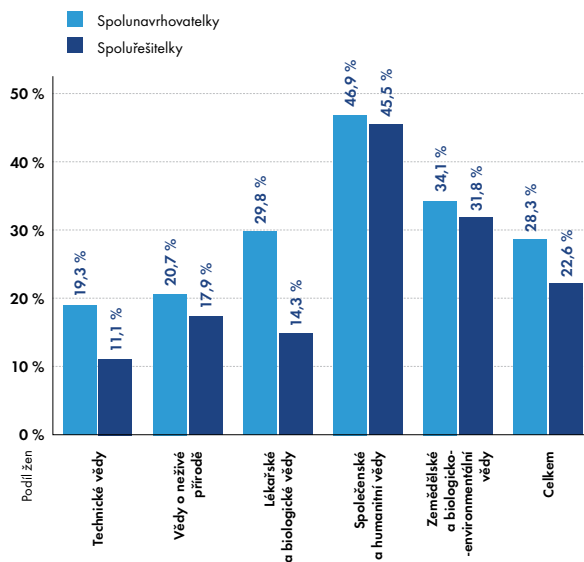
Graf č. 11: Podíl žen v roli navrhovatele a řešitele standardních projektů s počátkem řešení v roce 2020 podle oborových komisí

Graf č. 12: Podíl žen v roli spolunavrhovatele a spoluřešitele standardních projektů s počátkem řešení v roce 2020 podle oborových komisí

Graf č. 13: Podíl žen v roli navrhovatele a řešitele juniorských projektů s počátkem řešení v roce 2020 podle oborových komisí

7.7 JUNIORSKÉ PROJEKTY

Uvádíme informace o zastoupení žen a mužů mezi navrhovateli juniorských projektů s poznámkou, že jde pouze o ty projekty, u jejichž řešitelů bylo možné určit, zda se jedná o muže či ženu.

Ve veřejné soutěži na podporu juniorských projektů s předpokládaným počátkem řešení v roce 2020 bylo hodno-

ceno celkem 301 návrhů projektů. Určit, zda se jedná o muže či ženu, bylo možné u 300 návrhů projektů. Ženami bylo podáno celkem 85 návrhů projektů (tj. 28,3 %), z nichž bylo financováno 21 projektů (tj. 22,6 %). U juniorských projektů s předpokládaným počátkem řešení 2020 byla úspěšnost žen 24,7 % oproti 33,5 % u mužů, viz graf č. 13.

KOMUNIKACE GA ČR

8

I v roce 2019 GA ČR intenzivně pracovala na budování vztahů s odbornou i širokou veřejností, kterou informovala o úspěšných projektech a významu základního výzkumu. Kromě akcí, kterých se zástupci GA ČR zúčastnili, se agentura věnovala propagaci vynikajících výsledků projektů prostřednictvím médií, vlastních webových stránek a sociální sítě Facebook.

Na konci ledna 2019 byly spuštěny nové webové stránky s atraktivním designem, který odpovídá současným standardům.

Předsednictvo GA ČR se s vedoucími jednotlivých úseků Kanceláře GA ČR ve dnech 21. a 22. listopadu 2019 setkalo na výjezdním zasedání ve Štíříně. Přítomni byli místopředseda RVVI doc. Ing. Havlíček, představitel Rady vysokých škol, České konference rektorů, předsedkyně AV ČR, Evropské výzkumné rady, TA ČR, oborových komisí GA ČR a představitelé kontrolní a vědecké rady GA ČR. Reprezentanti AV ČR, vysokých škol a RVVI diskutovali některé náměty, které by mohly v budoucnu ulehčit práci řešitelům projektů GA ČR.

I v roce 2019 se ředitelka Kanceláře GA ČR Ing. Lada Knetlová na seminářích seznamovala pracovníky grantových oddělení, uchazeče o granty i řešitele projektů s pravidly GA ČR platnými podle zadávacích dokumentací veřejných soutěží na podporu grantových projektů základního výzkumu a poskytovala praktické informace pro podávání návrhů projektů prostřednictvím on-line aplikace GRIS. Semináře pro uchazeče v soutěžích vyhlášených v roce 2019 se uskutečnily v Praze, Brně a Plzni – 7. března 2019 se seminář konal v prostorách Vysoké školy ekonomické v Praze, 8. března 2019 v prostorách Masarykovy univerzity v Brně a 11. března 2019 na Západočeské univerzitě v Plzni.

Na svých webových stránkách www.gacr.cz a sociálních sítích GA ČR informuje o důležitých událostech, připravovaných akcích i o novinkách z oblasti základního výzkumu. Pro vědce i administrativní pracovníky provozuje GA ČR asistenční službu helpdesk. Na ni se mohou lidé se svými dotazy obracet prostřednictvím e-mailové adresy info@gacr.cz, telefonické linky +420 227 088 841 či internetového formuláře. Nejčastější dotazy jsou zveřejňo-

vány v sekci FAQ na webových stránkách GA ČR. V uplynulém roce zaznamenali operátoři těchto komunikačních kanálů více než 10 000 dotazů.

Během roku GA ČR nadále v oblasti propagace spolupracovala s agenturou 4 JAN Public Relations, s.r.o., s cílem i nadále udržet a dále rozšiřovat komunikaci jak s odbornou, tak s širokou veřejností.

8.1 OCENĚNÍ ZA NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ VÝSLEDKY

Cena předsedkyně GA ČR se uděluje každý rok jako ocenění za mimořádné výsledky při řešení grantových projektů v oblasti základního výzkumu podporovaných GA ČR v souladu se zákonem o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. O vítězích rozhodlo předsednictvo GA ČR v konkurenci dalších desítek projektů. Cenu předsedkyně GA ČR 2019 získalo pět řešitelů nejlepších projektů základního výzkumu.

Zdeněk Sofer uspěl s projektem zkoumajícím použití iontových svazků pro modifikace struktur založených na grafenu. Jiří Bruthans zkoumal vliv napětí daného gravitací na erozi pískovce. Dalším oceněným je Marek Mráz s projektem zaměřeným na studium regulace signalizační dráhy B-buněčného receptoru prostřednictvím microRNA. Další laureát, Václav Štětka, analyzoval roli sociálních médií v transformaci politické komunikace a občanské participace v ČR. Posledním oceněným je Robert Černý. Ten se zaměřil na orofaryngeální rozhraní ve vývoji úst obratlovců.

S udělením Ceny předsedkyně GA ČR je spojena finanční odměna, která je určena oceněnému řešiteli a jeho spolupracovníkům na příslušném grantovém projektu. Předávání cen proběhlo již tradičně v refektáři Profesního domu při Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy.

GA ČR kromě tiskových zpráv pro média připravila také krátké video-medailonky, které referují o každém z oceněných vědců a jeho projektu. Videá jsou ke zhlédnutí na kanálu GA ČR na portálu YouTube: <https://www.youtube.com/user/GrantovaAgentura>.

8.2 INFORMACE O PROJEKTECH OCENĚNÝCH CENOU PŘEDSEDKYNĚ GA ČR V ROCE 2019:

prof. Ing. Zdeněk Sofer, Ph.D.

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze – Fakulta chemické technologie

Použití iontových svazků pro modifikace struktur založených na grafenu

Projekt se zabýval studiem dvoudimenzionálních materiálů, zejména grafenu a vrstevnatých chalkogenidů a jejich interakcí s iontovými svazky. Interakce s vysokoenergetickými ionty vede k vytváření strukturních a chemických změn v ozařovaném materiálu. Například u fólií na bázi oxidu grafenu dochází k rozkladu kyslíkatých funkčních skupin, což je doprovázeno výrazným zvýšením elektrické vodivosti. Použitím lokalizovaného ozařování tzv. iontové mikrosondy bylo možné vytvářet komplexní vodivé struktury na flexibilní nevodivé fólii oxidu grafenu pro nejrůznější aplikace ve flexibilní elektronice. V rámci projektu byla také řešena interakce iontových svazků s vrstevnatými chalkogenidy, kde byl pozorován nárůst katalytické aktivity v důsledku vzniku katalyticky aktivních defektů na povrchu materiálu. Při řešení projektu bylo syntetizováno množství nových derivátů grafenu i jiných dvoudimenzionálních materiálů. Výsledky byly publikovány v prestižních časopisech jako ACS Nano a Angewandte Chemie.

doc. RNDr. Jiří Bruthans, Ph.D.

Karlova univerzita – Přírodovědecká fakulta

Vliv napětí daného gravitací na erozi pískovce: fyzikální a numerické modelování

Projekt se zabýval vlivem tlaku (napětí) v hornině na zvětrání a erozi pískovce a vznikem skalních útvarů, jako jsou např. skalní brány, převisy, skalní hodiny. Horninový tlak je přítomen v každé skále na Zemi, jeho vlivu na erozi a zvětrání však dosud nebyl přikládán význam. Fyzikální modelování s pískovcem z lomu Sřeleč i s dalšími materiály z České republiky i zahraničí

prokázalo, že tlakové pole silně ovlivňuje intenzitu eroze, solného a mrazového zvětrání, a je příčinou vzniku skalních útvarů. Poprvé se podařilo nasimulovat vznik dokonale vyvinutých skalních bran (např. Arches, USA; článek Geology) a modelovat vznik skalních útvarů v počítači (článek Earth-Science Reviews).

doc. MUDr. Mgr. Marek Mráz, Ph.D.

FN Brno – Interní hematologická a onkologická klinika a Masarykova univerzita – Lékařská fakulta; CEITEC Masarykova univerzita

Regulace signální dráhy B-buněčného receptoru (BCR) prostřednictvím microRNA

Laboratoř doc. Mráze se věnuje studiu B buněčných leukémií a lymfomů, což jsou onemocnění vznikající z B lymfocytů. Ke vzniku těchto nádorů často vede porušení molekulární dráhy, která řídí produkci protilátek u B lymfocytů tzv. signalizace přes B-buněčný receptor (BCR). V oceněném projektu bylo úplně poprvé popsáno, že existuje mechanismus, jímž maligní B lymfocyty utlumí aktivitu BCR dráhy v momentě, kdy je poškozena jejich DNA. Objevený mechanismus zahrnuje protein p53 a tzv. nekódující RNA miR-34a a její cílové molekuly. Měření hladiny miRNA lze také použít k predikci léčebné odpovědi u pacientů s chronickou lymfatickou leukémií (CLL) a B lymfomy. Pacienti bez funkční p53 dráhy (cca 15 % CLL pacientů) mají aktivní BCR signalizaci i přes podání chemoterapie a je u nich velmi žádoucí zvolit jinou léčbu např. přímé BCR inhibitory.

PhDr. Václav Štětka, Ph.D.

Univerzita Karlova – Fakulta sociálních věd – Institut sociologických studií; Loughborough University – School of Social Sciences (UK)

Role sociálních médií v transformaci politické komunikace a občanské participace v České republice

Projekt komplexním způsobem zmapoval proces adopce sociálních sítí pro volební i mimo-volební komunikaci politických stran a individuálních politiků v České republice a napomohl

lepšímu pochopení sílící role, kterou sociální média sehrávají v komunikaci mezi občany a politickými aktéry, a to včetně faktorů, které ovlivňují ochotu uživatelů internetu zapojit se prostřednictvím digitálních technologií do politického procesu. Projekt zachytil rozhodující období nástupu populistických a alternativních stran v českém politickém systému a přispěl k osvětlení klíčového významu sociálních sítí pro tyto nové politické subjekty a jejich komunikační strategie. Ve vztahu k užívání sociálních sítí pro politickou komunikaci ze strany občanů projekt mimo jiné zjistil, že virtuální a reálné formy participace se navzájem nevylučují, ale spíše podporují, a současně odhalil překvapivě významné rozdíly mezi muži a ženami v intenzitě a charakteru online politické participace.

Mgr. Robert Černý, Ph.D.

Univerzita Karlova – Přírodovědecká fakulta

Oro-faryngeální rozhraní ve vývoji úst obratlovců: srovnávací analýza genové exprese v kontextu netušené dynamiky ekto-endodermálních interakcí

Během řešení projektu se týmu podařilo objevit a v embryonálním vývoji paprskoploutvých ryb zdokumentovat tzv. před-ústní střivo. Tato enigmatická struktura se klasiky oboru očekávala u našich společných předků, ale nebyla dosud nalezena u žádného současně žijícího obratlovce. Bichiři, jeseteři a kostlíni, které tým studoval, si tento archaický znak uchovali v raném vývoji svých unikátních larev, které ostatní linie obratlovců ztratily v dávné evoluci v souvislosti se zvětšováním množství zásobního žloutku ve svých vajíčkách. Studované druhy tak představují jedinečný evolučně-vývojový model. A práce vědeckého týmu, publikovaná v časopise Nature, navíc prokázala, že tato embryonální doména představuje dosud netušený příspěvek buněk vnitřního zárodečného listu (entodermu) do povrchu hlavy.

9 SEZNAM PŘEDSEDŮ A MÍSTOPŘEDSEDŮ HODNOTICÍCH PANELŮ A OBOROVÝCH KOMISÍ

9.1 PANELY

PŘEDSEDOVÉ A MÍSTOPŘEDSEDOVÉ HODNOTICÍCH PANELŮ:

TECHNICKÉ VĚDY

P101 Strojní inženýrství

Dr. Ing. Pavel Polach (předseda)
– Výzkumný a zkušební ústav Plzeň, s.r.o.
Ing. Josef Foldyna, CSc. (místopředseda)
– Ústav geoniky AV ČR, v. v. i.

P102 Elektrotechnika a elektronika

prof. Ing. Jan Franc, DrSc. (předseda)
– Univerzita Karlova, Matematicko-fyzikální fakulta
Ing. Pavel Peterka, Ph.D. (místopředseda)
– Ústav fotoniky a elektroniky AV ČR, v. v. i.

P103 Kybernetika a zpracování informací

doc. Mgr. Martin Nečaský, Ph.D. (předseda)
– Univerzita Karlova v Praze – Matematicko-fyzikální fakulta
prof. RNDr. Olga Štěpánková, CSc. (místopředsedkyně)
– České vysoké učení technické v Praze, Český institut informatiky, robotiky a kybernetiky

P104 Stavební materiály, architektura a stavitelství

doc. Ing. Jiří Bydžovský, CSc. (předseda)
– Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební
doc. Ing. Jiří Kolísko, Ph.D. (místopředseda)
– České vysoké učení technické v Praze, Kloknerův ústav

P105 Stavební mechanika a konstrukce, mechanika tekutin a geotechnika

doc. Ing. Stanislav Pospíšil, Ph.D. (předseda)
– Ústav teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, v. v. i.
prof. Ing. Zbyněk Keršner, CSc. (místopředseda)
– Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební

P106 Technická chemie

prof. Ing. Jiří Čejka, DrSc. (předseda)
– Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta
Dr. Ing. Jan Macák (místopředseda)
– Univerzita Pardubice, Fakulta chemicko-technologická

P107 Kovové materiály – příprava a vlastnosti

prof. RNDr. Vladimír Šíma, CSc. (předseda)
– Univerzita Karlova, Matematicko-fyzikální fakulta
RNDr. Aleš Kroupa, CSc. (místopředseda)
– Ústav fyziky materiálů AV ČR, v. v. i.

P108 Materiálové vědy a inženýrství

RNDr. Ing. Martin Kalbáč, Ph.D. (předseda)
– Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, v. v. i.
prof. Ing. Ivo Dlouhý, CSc. (místopředseda)
– Ústav fyziky materiálů AV ČR, v. v. i.

VĚDY O NEŽIVÉ PŘÍRODĚ

P201 Matematika

prof. RNDr. Jan Slovák, DrSc. (předseda)
– Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta
doc. Ing. Petr Girg, Ph.D. (místopředseda)
– Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta aplikovaných věd

P202 Informatika

doc. Ing. Hana Tomášková, Ph.D. (předsedkyně)
– Univerzita Hradec Králové, Fakulta informatiky a managementu
prof. Dr. Ing. Ivana Kolingerová (místopředsedkyně)
– Západočeská univerzita, Fakulta aplikovaných věd

P203 Jaderná a částicová fyzika, fyzika plazmatu a nízkých teplot

RNDr. Jana Bielčíková, Ph.D. (předsedkyně)
– Ústav jaderné fyziky AV ČR, v. v. i.
doc. RNDr. Miloš Rotter, CSc. (místopředseda)
– Univerzita Karlova, Matematicko-fyzikální fakulta

P204 Fyzika kondenzovaných látek a materiálů

Ing. Dominik Legut, Ph.D. (předseda)
 – Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, IT4Innovations – Národní superpočítačové centrum
 Ing. Jan Grym, Ph.D. (místopředseda)
 – Ústav fotoniky a elektroniky AV ČR, v. v. i.

P205 Biofyzika, makromolekulární fyzika a optika

prof. RNDr. Viktor Brabec, DrSc. (předseda)
 – Biofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.
 doc. Mgr. Jan Soubusta, Ph.D. (místopředseda)
 – Univerzita Palackého v Olomouci, Přírodovědecká fakulta

P206 Analytická chemie – chemická a strukturní analýza atomárních, molekulárních a (bio)molekulárních systémů

prof. Ing. Michal Holčapek, Ph.D. (předseda)
 – Univerzita Pardubice, Fakulta chemicko-technologická
 prof. RNDr. Viktor Kanický, DrSc. (místopředseda)
 – Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta

P207 Chemické a biochemické přeměny

prof. RNDr. Petr Hermann, Dr. (předseda)
 – Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta
 prof. RNDr. Petr Klán, Ph.D. (místopředseda)
 – Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta

P208 Chemická fyzika a fyzikální chemie

doc. Ing. Pavel Čičmanec, Ph.D. (předseda)
 – Univerzita Pardubice, Fakulta chemicko-technologická
 Ing. Jiří Brus, Dr. (místopředseda)
 – Ústav makromolekulární chemie AV ČR, v. v. i.

P209 Astronomie a astrofyzika, fyzika atmosféry, meteorologie, klimatologie a hydrologie, fyzická geografie

doc. RNDr. Tomáš Halenka, CSc. (předseda)
 – Univerzita Karlova, Matematicko-fyzikální fakulta
 RNDr. Bruno Jungwiert, Ph.D. (místopředseda)
 – Astronomický ústav AV ČR, v. v. i., Ondřejov

P210 Geofyzika, geochemie, geologie a mineralogie, hydrogeologie

doc. RNDr. František Gallovič, Ph.D. (předseda)
 – Univerzita Karlova, Matematicko-fyzikální fakulta
 prof. Ing. Ondřej Šrámek, Ph.D., M.Sc. (místopředseda)
 – Univerzita Palackého v Olomouci, Přírodovědecká fakulta

LÉKAŘSKÉ A BIOLOGICKÉ VĚDY

P301 Genetika, experimentální onkologie, lékařská biochemie, metabolismus a výživa

prof. MUDr. Tomáš Stopka, Ph.D. (předseda)
 – Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta
 prof. RNDr. Jana Kašpárková, Ph.D. (místopředsedkyně)
 – Biofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.

P302 Morfologické obory, mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena

prof. RNDr. Václav Hořejší, CSc. (předseda)
 – Ústav molekulární genetiky AV ČR, v. v. i.
 doc. Ing. Jaroslav Hrabák, Ph.D. (místopředseda)
 – Univerzita Karlova, Lékařská fakulta v Plzni

P303 Fyziologické obory, farmakologie, neurovědy a toxikologie

prof. Ing. Kamil Kuča, Ph.D. (předseda)
 – Univerzita Hradec Králové, Přírodovědecká fakulta
 prof. MUDr. Romana Šlamberová, Ph.D. (místopředsedkyně)
 – Univerzita Karlova, 3. lékařská fakulta

P304 Klinický a preklinický výzkum, experimentální medicína

doc. MUDr. Jan Polák, Ph.D., MBA (předseda)
 – Univerzita Karlova, 3. lékařská fakulta
 prof. MUDr. Manuela Vaněčková, Ph.D. (místopředsedkyně)
 – Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta

P305 Molekulární, buněčná, strukturní a vývojová biologie a bioinformatika

prof. RNDr. Marek Jindra, CSc. (předseda)
 – Biologické centrum AV ČR, v. v. i.
 RNDr. Petr Man, Ph.D. (místopředseda)
 – Mikrobiologický ústav AV ČR, v. v. i.

PŘEDSEDOVÉ A MÍSTOPŘEDSEDOVÉ HODNOTIČÍCH PANELŮ:

SPOLEČENSKÉ A HUMANITNÍ VĚDY

P401 Filosofie, teologie, religionistika

- doc. PhDr. Luboš Bělka, CSc. (předseda)
– Masarykova univerzita, Filozofická fakulta
doc. PhDr. Tomáš Nejeschleba, Ph.D. (místopředseda)
– Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta

P402 Ekonomické vědy, makroekonomie, mikroekonomie, ekonometrie mimo finanční ekonometrie, kvantitativní metody v ekonomii mimo operační výzkum

- prof. Ing. Martin Macháček, Ph.D. et Ph.D. (předseda)
– Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava
Marek Kapička, Ph.D. (místopředseda)
– Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i.

P403 Podnikové a manažerské vědy, finance, finanční ekonometrie a operační výzkum

- doc. RNDr. Ing. Miloš Kopa, Ph.D. (předseda)
– Univerzita Karlova, Matematicko-fyzikální fakulta
prof. Ing. Karel Janda, M.A., Dr., Ph.D. (místopředseda)
– Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd

P404 Sociologie, demografie, sociální geografie a mediální studia

- prof. PhDr. Dana Hamplová, Ph.D. (předsedkyně)
– Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.
prof. PhDr. Jan Jiráček, Ph.D. (místopředseda)
– Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd

P405 Archeologie a starší dějiny do roku 1780

- PhDr. Lucie Storchová, Ph.D. (předsedkyně)
– Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií
Mgr. Gabriela Blažková, Ph.D. (místopředsedkyně)
– Archeologický ústav AV ČR, v. v. i.

P406 Lingvistika a literární vědy

- Mgr. Václava Keřnerová, Ph.D. (předsedkyně)
– Univerzita Karlova, Matematicko-fyzikální fakulta
doc. PhDr. Petr Dytrt, Ph.D. (místopředseda)
– Masarykova univerzita, Filozofická fakulta

P407 Psychologie, pedagogika

- doc. RNDr. Jana Straková, Ph.D. (předsedkyně)
– Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta
doc. PhDr. Matúš Šucha, Ph.D. (místopředseda)
– Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta

P408 Právní vědy, politologie

- doc. PhDr. Lukáš Linek, Ph.D. (předseda)
– Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.
prof. JUDr. Naděžda Rozehnalová, CSc. (místopředsedkyně)
– Masarykova univerzita, Právnická fakulta

P409 Vědy o umění

- Mgr. Libor Jůn, Ph.D. (předseda)
– Národní muzeum Praha
doc. Mgr. Martina Pachmanová, Ph.D. (místopředsedkyně)
– Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze

P410 Moderní dějiny (od roku 1780) a etnologie

- doc. Dr. Phil. Rudolf Kučera, Ph.D. (předseda)
– Masarykův ústav a archiv AV ČR, v. v. i.
doc. PhDr. Daniel Drápala, Ph.D. (místopředseda)
– Masarykova univerzita, Filozofická fakulta

ZEMĚDĚLSKÉ A BIOLOGICKO-ENVIRONMENTÁLNÍ VĚDY

P501 Fyziologie a genetiky rostlin, rostlinolékařství

- doc. RNDr. Vladimír Špunda, CSc. (předseda)
– Ostravská univerzita v Ostravě, Přírodovědecká fakulta
doc. RNDr. David Honys, Ph.D. (místopředseda)
– Ústav experimentální botaniky AV ČR, v. v. i.

P502 Fyziologie a genetiky živočichů, veterinární lékařství

- Ing. Michal Kubelka, CSc. (předseda)
– Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, v. v. i., Liběchov
Ing. Jiří Plachý, CSc. (místopředseda)
– Ústav molekulární genetiky, AV ČR, v. v. i.

P503 Potravinářství, ekotoxikologie a environmentální chemie

prof. Ing. Jiří Kopáček, Ph.D. (předseda)
 – Biologické centrum AV ČR, v. v. i., Hydrobiologický ústav
 Ing. Jan Kopečný, DrSc. (místopředseda)
 – Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, v. v. i., Liběchov

P504 Péče o krajinu, lesnictví a půdní biologie, ekologie ekosystémů

Mgr. Jan Jansa, Ph.D. (předseda)
 – Mikrobiologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha
 Ing. Jan Kopecký, Ph.D. (místopředseda)
 – Výzkumný ústav rostlinné výroby, v. v. i.

P505 Ekologie živočichů a rostlin

Mgr. Martina Janoušková, Ph.D. (předsedkyně)
 – Botanický ústav AV ČR, v. v. i.
 doc. Mgr. Otmar Urban, Ph.D. (místopředseda)
 – Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i., Brno

P506 Botanika a zoologie

prof. RNDr. Tomáš Scholz, CSc. (předseda)
 – Biologické centrum AV ČR, v. v. i., Parazitologický ústav
 RNDr. Roman Hobza, Ph.D. (místopředseda)
 – Biofyzikální ústav AV ČR, v. v. i., Brno

PŘEDSEDOVÉ A MÍSTOPŘEDSEDOVÉ OBOROVÝCH KOMISÍ:**OK 1 – TECHNICKÉ VĚDY**

prof. Ing. Jan Franc, DrSc. (předseda)
 – Univerzita Karlova, Matematicko-fyzikální fakulta
 RNDr. Ing. Martin Kalbáč, Ph.D. (místopředseda)
 – Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, v. v. i.

OK 2 – VĚDY O NEŽIVÉ PŘÍRODĚ

prof. RNDr. Jan Slovák, DrSc. (předseda)
 – Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta
 RNDr. Bruno Jungwiert, Ph.D. (místopředseda)
 – Astronomický ústav AV ČR, v. v. i.

OK 3 – LÉKAŘSKÉ A BIOLOGICKÉ VĚDY

prof. Ing. Kamil Kuča, Ph.D. (předseda)
 – Univerzita Hradec Králové, Přírodovědecká fakulta
 prof. MUDr. Manuela Vaněčková, Ph.D. (místopředsedkyně)
 – Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta

OK 4 – SPOLEČENSKÉ A HUMANITNÍ VĚDY

doc. Dr. Phil. Rudolf Kučera, Ph.D. (předseda)
 – Masarykův ústav a archiv AV ČR, v. v. i.
 prof. Ing. Martin Macháček, Ph.D. et Ph.D. (místopředseda)
 – Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava

OK 5 – ZEMĚDĚLSKÉ A BIOLOGICKO-ENVIRONMENTÁLNÍ VĚDY

doc. RNDr. David Honys, Ph.D. (předseda)
 – Ústav experimentální botaniky AV ČR, v. v. i., Praha
 Mgr. Martina Janoušková, Ph.D. (místopředsedkyně)
 – Botanický ústav AV ČR, v. v. i.

10 KONTAKTY

Grantová agentura České republiky
Evropská 2589/33b
160 00 Praha 6
Budova Hadovka Office Park – vstup B
ISDS datové schránky pro běžnou korespondenci
s GA ČR: a8uadk4
ISDS datové schránky pro podávání návrhů projektů, dílčí
a závěrečné zprávy projektů: ntq92qs
E-mail: info@gacr.cz
Sekretariát GA ČR:
Telefon: 227 088 840
Fax: 227 088 801

Call Centrum:

Telefon: 227 088 841

Úřední hodiny sekretariátu, podatelny a call centra pro
veřejnost:

pondělí–čtvrtek 9:00–16:00

pátek 9:00–15:00

01010101 0101 010101 0101

0101

01010101 0101 010101 0101 0101 0101 0101010 0101 01010101 0101 01010101 0101 01010101 0101

AI

01010101 0101 010101 0101

 GAČR
GRANTOVÁ AGENTURA ČESKÉ REPUBLIKY